

Mēs mīlam Latviju

*„Tēvzemes mīlestība ir augstākā mīlestība, kas var būt”
(Kārlis Ulmanis)*

Dzimtenes mīlestība – tā ir ciešā saite, kas mūs sien pie savas zemes, kas nelaiž valā visu mūžu, lai kur mēs atrastos. Sevišķi to izjūtam valsts svētku reizēs.

Par mīlestību parasti skaļi nerunājam, turam dziļi sirdī, kur vētras un vēji, lai kādi brāztos pāri mūsu zemei, klāt šīm siltajām jūtām netiek. Tikai svētku reizē atveram sirdi un ļaujam plūst pāri lūpām labiem vārdiem – svētiņot savu dzimteni tās tālākajā ceļā uz simtgadi.

Savos pasākumos biedru lokā, plašākā sabiedrībā vai mājās, ģimenē – uzsaucsim augstu laimi mūsu vienīgajai, dārgajai Latvijai un ar pateicību pieminēsim varoņus, kuri atdeva dzīvības par tās brīvību.

DACE LĀCE: Kā var nemīlēt savu dzimteni, un pie tam mūsu Latvija ir tik mierīga, zaļa un skaista zeme!

Mūsu biedri šajos svētkos būs kopā ar citiem valmieriešiem. 11. novembrī apmeklēsim pilsētā organizēto pasākumu – lāpu gājieni uz Pilsētas kapiem, un Elīna Jefremova mums tulkos svinīgās uzrunas Lāčplēša dienā.

Savukārt 18. novembrī dosimies braucienā uz Limbažiem – uz Oļega Auzera Dzīvā sudraba muzeju. Dosimies arī uz Limbažu kapiem apciemot Latvijas himnas autoru Baumaņu Kārli, noliksīm ziedus Limbažu grupas ilggadīgajam vadītājam Birzgalim, pēc tam notiks atpūtas pasākums kopā ar Limbažu grupas biedriem Dzirņu mājās Liepupes pagastā.

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

LTV – par godu valsts svētkiem

Latvijas TV1 pārraidīs vairākus pasākumus, latviešu filmas un teātra izrādes ar subtitriem un surdotulkojumu.

LĀČPLĒŠA DIENĀ, ar subtitriem:

11. 11 pl. 19 : 15 LTV1 Jauna dokumentālā filma „Jaunatne Latvijas brīvības cīņās”
pl. 21:30 latviešu spēlfilmas „Dzīmlai rūdi rallallā” pirmizrāde

LATVIJAS REPUBLIKAS PROKLAMĒŠANAS SVĒTKOS:

17.11 pl. 14:00 Nacionālā teātra izrāde „Zaļā zeme”, ar subtitriem

18.novembra svētku pasākumi tiešraidē
pl. 8:55 Ekumēniskais dievkalpojums Doma baznīcā, ar surdotulkojumu

pl. 11:55 Saeimas svinīgā sēde (*pirmo reizi*), ar surdotulkojumu

pl. 20:00 Valsts prezidenta svētku uzruna tiešraidē no Brīvības pieminekļa, ar subtitriem

18. novembrī īpaša filmu un teātra izrāžu izlase, ar subtitriem:

pl. 10:20 Mākslas filma bērniem „Sprīdītis”

pl. 13:50 Liepājas teātra izrāde „Lilioms”

pl. 21:15 Latviešu spēlfilmas „Sapņu komanda 1935” TV pirmizrāde.

Ziņo: Sarmīte Plūme, LTV Dokumentālo raidījumu daļas redaktore

Nedzirdīgo dienas kaleidoskops

Pasaules nedzirdīgo diena mūsu biedriem 27. septembrī Rītausmā sākas ar ekskursiju pa Jauno Dienas centru. Iespējams, pēc tam, kad tik daudzi cilvēki būs labi apskatījušies, cik labi iekārtotas centra telpas, tur turpmāk būs vēl vairāk apmeklētāju.

Tālāk lasiet 3. lpp.

Kopsolī nosvinējis savus 60!

24. septembrī Rītausma atkal pulcēja mūsu ļaudis uz nozīmīgu pasākumu – atskatu uz LNS laikraksta Kopsolī 60 gadiem, par ko visiem bijušajiem un tagadējiem avīzes darbiniekiem, palīgiem un labdariem bija nosūtīti skaisti ielūgumi.

Tālāk lasiet 8. lpp.

**Nākamais numurs
25. novembrī**

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.
Mēs mīlam Latviju

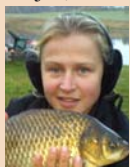
L A I M A

KARLŠTRĒMA:

Ļoti mīlu savu Latviju un ne par kādu naudu nemainītu to pret citu valsti. 18. novembrī Vārmes pagastā pie savas mājas uz trošuāra aizdedzu daudz sveču un eju skatīties svētku svinēšanu. Mums pagastā ir rostiģi pašvaldības darbinieki, katru gadu rīko valsts svētku pasākumus.

Mūsu biedri, kuri dzīvo Liepājā, katru gadu iet uz pilsētas organizētajiem svētku pasākumiem pie kanāla, kur dedzina svečītes un vēro pilsētas mēra uzrunu tautai. Bet Lāčplēša dienā Liepājā notiek lapa gājieni.

Mazliet skumji, ka tik daudzi cilvēki aizbraukuši uz ārzemēm un diez vai atgriezīsies, jo uzskata, ka te neesot darba. Tur dzīve viņiem arī nemaz nav viegla, strādā kā vergi. Tikpat labi arī te tagad var strādāt papildstundas un nopelnīt. Te tomēr ir vieglāk – dzimtene, mājas, tuvinieki un draugi apkārt.

D A N N A

KALPIŅA – GEIDA:

pelēkajā un drēgnajā rudenī ir jābūt kādiem svētkiem, kas iepriecina, tāpēc vienmēr cenšos Lāčplēša dienā tikties ar draugiem pie Pils mūra, lai kopā ar bērniem noliktu svečītes.

Bet 18. novembrī būšu kopā ar savējiem. Šie svētki ir kā atgādinājums, ka vēl nesen mums nebija iespēju brīvi tikties ar domubiedriem, runāt un darīt, ko sirds vēlas. Īpaši to var attiecināt uz ceļošanu, ko esmu ielāņojusi arī šogad – novembra brīvdienās.

Mums ir jāatceras tie, kuri izcīnīja mūsu valstij brīvību, ko baudām šodien, – to nenovērtējamo rīcības un vārda brīvību, par ko varam pateikties, tikai vairojot pozitīvo sevī, savā tuvākajā apkārtnē un, protams, Latvijā kopumā.

Es citā valstī noteikti negribētu dzīvot. Mana māsa 2 gadus dzīvoja Anglijā, un es bieži pie viņas viesojos. Tad arī skaidri sapratu: citā zemē tu vienmēr būsi svešinieks. Šī iemesla dēļ māsa atgriezās un šobrīd Latvijā mācās, strādā ļoti labā amatā, viņai nav pat domas atgriezties Anglijā. Latvijā uzņēmīgiem jauniešiem ir daudz izaugsmes iespēju, arī šeit var noķert savu veiksmīgo zelta zivtiņu, tikai jāpapūlas! ▲

LNS vadības kalendārs

LNS prezidents EDGARS VORSLOVS par LNS vadības veikto darbu

17. septembrī

Kopā ar SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” valdes priekšsēdētāju Sandru Gerenovsku tikās ar Labklājības ministrijas (LM) pārstāvjiem. Dienas kārtībā bija grozījumu apspriešana Ministru kabineta 2003. gada 3. jūnija noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”.

LM pārstāvji tika iepazīstināti ar LNS piedāvātajiem grozījumiem šajos noteikumos, un no LM puses esam saņēmuši pozitīvu atsauksmi, tā ka **2016. gadā dzirdes invalīdiem varētu būt pieejams plašāks sociālās rehabilitācijas pakalpojumu klāsts.**

19. septembrī

Kopā ar bijušo LNS prezidentu Arnoldu Pavlinu piedalījās LM organizētajā konferencē ES struktūrfondu 2007.– 2013. gada plānošanas perioda noslēguma konferencē „ES fondu atbalsts – no pieredzes uz nākotnes izaicinājumiem”. Konferencē sākās ar „Rītausmas” pašdarbnieku uzstāšanos, bija milzīgs gandarījums un lepnums par mūsējiem, jo zālē esošie uzstāšanās laikā līdzī ritmā aplaudēja.

Pēc tam sekoja īsa intervija ar Pavlina kungu, kurš savas intervijas laikā, kā vēlāk atzina labklājības ministrs, „izņēma viņam vārdus no mutes”. Konferencē laikā atskatījās uz paveikto un **daudz pozitīvā nozīmē tika minēts LNS vārds – projekts „LNS – otrās mājas”,** kuru realizējot LNS uzbūvēja divus rehabilitācijas centrus Rīgā un Liepājā, tika minēts kā vienīgais ERAF projekts, kuram netika konstatētas neatbilstības.

LNS projekts „Klusuma pasaule” tika atzīts par vienu no labākajiem projektiem un LNS tika pasniegts LM Atzinības raksts par projekta īstenošanu, kuru tas gods saņemt bija Pavlina kungam.

23. septembrī

Vadīja **iepirkumu komisijas sēdi,** kuras laikā tika apstiprināts iepirkumu konkursa „Dzirdes aparātu piegāde” 2014. – 2016. gada nolikums. Šajā iepirkumā tiks izvēlēts pretendents, kas šajā laika periodā piegādās dzirdes aparātus LNS Surdotehniskās palīdzības centram. Pretenden-

ti savus piedāvājumus varēs iesniegt līdz 2014. gada 10. novembrim.

24. septembrī

Piedalījās **Invalīdu lietu nacionālās padomes sēdē,** kurā sēdes dalībnieki tika informēti par LM paveikto dažādās jomās un turpmāk plānotajiem darbiem. Šoreiz sēdes laikā spriestais maz skāra LNS darbības jomu.

Piedalījās LNS laikraksta Kopsolī 60 gadu atcerei veltītajā pasākumā.

29. septembrī

Piedalījās **Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) rīkotajā sanāksmē,** kuras laikā nolemts dibināt konsultatīvo padomi, kas būs SIVA paspārnē un pārraudzīs sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu pilnveidošanu.

Konkrētas padomes funkcijas vēl nav zināmas, jo šobrīd tiek izstrādāts šīs padomes nolikums, kas tiks saskaņots gan ar padomes biedriem, gan ar LM.

2. oktobrī

Piedalījās tiesas sēdē, kuras laikā tika izskatīta zemes īpašnieces A.Seviškās prasība par zemes nomas maksas paaugstināšanu par zemi Rīgā, Kandavas ielā 27, uz kuras atrodas LNS ēka „Rītausma”. Tiesa konstatēja, ka **prasība nav pareiza un pārcēla tiesas sēdi uz 2005. gada 19. februāri.**

14. oktobrī

Vadīja iepirkumu komisijas sēdi, kuras laikā tika apstiprināti iepirkumu konkursa „Dzirdes aparātu izsniegšana bērniem” 2015.– 2017.gadā nolikums.

Dzirdes aparātiem tika paaugstinātas tehniskās prasības un turpmāk bērniem būs pieejami kvalitatīvāki dzirdes aparāti. Pretendenti savus piedāvājumus varēs iesniegt līdz 2014. gada 8. decembrim.

22. oktobrī

Vadīja LNS valdes sēdes norisi. Valdes sēdē tika izskatīts jautājums par LNS Darbības programmas 2013.– 2017. gadam izpildes gaitu. Tika nolemts **izvirzīt valdes locekles Ineses Immures kandidatūru darbam Rīgas domes Konsultatīvā padomē sabiedrības integrācijas jautājumos.** ▲

LNS Domes sēdē

24. septembrī notika LNS domes sēde, kas pieņēma lēmumus divos punktos.

Pirmkārt, par LNS revidentu iecelts SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” zvērīnātais revidents Jānis Mežals (sertifikāts Nr.127) ar pilnvaru termiņu līdz 2015. gada 31. martam un uzdots LNS prezidentam noslēgt līgumu ar SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” par revīzijas pakalpojumu sniegšanu.

Otrais jautājums raisīja plašākas deba-

tes, bet beigās domnieki nobalsoja par šādu lēmumu: **atcelt LNS Domes 2013. gada 27. novembra lēmuma nr. 4–4 „Par LNS nekustamo īpašumu atsavināšanu” 1. punktu par LNS īpašumā esošās ēkas Smiltēnē, Gaujas ielā 28 pārdošanu.** Ēka paliks Smiltēnes RB rīcībā. Otra šī lēmuma daļa paredz: **pārdot vai izīrēt LNS īpašumā esošo ēku Smiltēnē, Gaujas ielā 26.** Pārdošanas nosacījumus nosaka LNS valde.

Teksts: Zigmārs Ungurs

Sākumu lasiet 1. lpp. Nedzirdīgo dienas kaleidoskops

Radošo komandu veikums

Pēc tam komandas (katrā 2 cilvēki) no Rīgas, Tukuma, Jelgavas, Valmieras, Kuldīgas, Alūksnes, Ventspils, Pļaviņām, Liepājas, Rēzeknes un Daugavpils sāka gatavoties rudens velšu konkursam, uz galdiem izkraužot pašu līdzīgu paņemtos ķirbjus, ziedus, ābolus, ķiplokus, kastāņus un daudzas citas rudens veltes, ko nu katra biedrība bija sarūpējusi un atvedusi. Pusotras stundas laikā komandas spraigā rošībā no šiem krājumiem uz vietas izveidoja skaistas, asprātīgas kompozīcijas.

Tas nebija nemaz tik viegli, jo skatītāji kuplā skaitā uzmanīgi vēroja konkursa dalībnieku darbošanos. To vidū bija arī LNS prezidents Edgars Vorsklovs un svētku viesis – Latvijas Zaļās partijas priekšsēdētājs Edgars Tavors.

Labā ideja realizācijā

Daļa skatītāju savukārt devās uz izstādi – prezentāciju, kurā Dienas centrs, Surdocentrs, Rehabilitācijas centrs un Rīgas internatīvais skola bērniem ar dzirdes traucējumiem prezentēja savus produktus, surdotehniskos palīg-līdzekļus un dažādus informatīvus materiālus. Skatītāji dzīvi interesējās par visu vēroto uz vietas (2. attēlā). Bija skaidri redzams, ka ideja par šādu kopīgu prezentāciju ļoti labi realizēta: cilvēki savām acīm tuvplānā varēja apskatīt un ar savām rokām pat aptaustīt piedāvājumu, uzdot jautājumus un saņemt atbildes.

LNS prezidents Edgars Vorsklovs svētkus atklāja ar šādiem vārdiem: „Mums ieviesusies tradīcija, ka septembra mēneša pēdējā sestdienā pulcējamies kopā, lai satiktos, aprunātos un ar smaīdu atzīmētu mūsu svētkus – Nedzirdīgo dienu. Jau iepriekšējos divos gados to darām mūsu mājās – mīļajā Rītausmā.

Man prieks jūs visus redzēt šajā zālē. Nedzirdīgo savienības valdes vārdā novēlu jums visiem izaugsmi personīgajā dzīvē un smaīdu sejā šajā svētku dienā! Tas vēl nav viss. Šodien kopā ar mums ir arī politiķi. Viens no viņiem ir šajā zālē, kuru jūs pēc brīža redzēsiet. Mums pienācis apsveikums arī no labklājības ministra Auguļa kunga”.

Konkursa rezultāti un apbalvošana

LNS viceprezidente Sandra Gerenovska nolasīja šo apsveikumu un pēc tam aicināja uz skatuves rudens velšu konkursa

dalībniekus. Tika stādīta priekšā arī konkursa žūrija: Māra Lasmane, Aldis Ādamsons un Līga Immure. Māra pastāstīja, pēc kādiem kritērijiem tika vērtētas ekspozīcijas, to skaitā, piemēram, krāsa, ideja, tehniskais izpildījums un citas smalkas lietas.

Tad paziņoja rezultātus: pirmajā vietā – Jelgavas komanda ar 85 punktiem (Anita Grahojska/Natālija Felkere – 1. attēlā), otrie – rīdzinieki ar 81 punktu (Tamāra Saveika/Vija Pulka), bet trešie – liepājnieki ar 78 punktiem (Laima Karlštrēma/Gunta Vazdiķe). Arī viesis no Zaļās partijas Edgars Tavors no savas puses iedeva vērtējumam papildus punktus pirmo trīs vietu ieguvējiem un Tukuma komandai. Viņš pasniedza arī dāvanas.

Uzstājas mazie un jaunie

Pašdarbnieku koncerta pirmo daļu piepildīja bērnu priekšnesumi. Paši pirmie uzstājās vismazākie – no bērnudārza „Dzintariņš” ar uzvedumu „Kā bitīte meklēja saulīti” Daiģas Delles un Māras Lasmanes vadībā (attēlā 1. lpp). Daudzus skatītājus tik mazu ķiparu lielā cenšanās ļoti aizkustināja.

No Valmieras Vājdzirdīgo skolas bija atlidojuši „Atsaras taurenīši”, kas ar saviem sarkani dzeltenajiem spārniem eleganti palidinājās arī pa Rītausmas skatuvi. Ar melodeklamācijām iepriecināja arī Rīgas Nedzirdīgo skola un

Raiņa vakara vidusskola.

Vēl šajā daļā ļoti meistarīgi melodeklamāciju „Mūsu mīlestība” nodziedāja Rīgas nedzirdīgo skolas skolotājs Aldis Ādamsons un surdotulks Ilva Cibuļska.

Koncerta otrā daļa faktiski bija festivāla koncerta atkārtojums ar dažām izmaiņām un pāris jaunām rītausmiešu melodeklamācijām. Arī rēzekniešu deļai Ča – ča – ča bija palicis tikai viens izpildītāju pāris – Ilona Fomina un Anatolijs Frolovs, kas nodejoja tiešām labi.

Pēc koncerta LNS prezidents Edgars Vorsklovs un viceprezidente Sandra Gerenovska pašdarbniekiem pasniedza pateicības dāvanas Nedzirdīgo dienā – par centību, par sava brīvā laika ziedošanu un labi sagatavotiem priekšnesumiem.

Pēc tam Rīgas RB organizēja tālāko svētku pie galdiem atpūtas vakarā. ▲

Teksts un foto: Zigmārs Ungurs

Pirmo reizi filmas bērniem tulko zīmju valodā

No 7. septembra Latvijas Televīzija (LTV) savā mājaslapā katru svētdienas rītu piedāvā multiplikācijas/animācijas filmu ar tulkojumu latviešu zīmju valodā.

LNS prezidents Edgars Vorsklovs atzīmē:

„Tas ir vēsturisks un ļoti nozīmīgs sasniegums, ko Latvijas Nedzirdīgo savienība panākusi pēc vairāku gadu sarunām ar LTV. Līdz šim LTV nebija piedāvājusi raidījumus mazākiem nedzirdīgiem bērniem ar tulkojumu latviešu zīmju valodā.”

Jauno multiplikācijas filmas seriālu „Raķetēni” ar tulkojumu zīmju valodā var noskatīties LTV mājaslapā <http://ltv.lsm.lv/lv/dokumentalie/surdo/rakjeteni/>.

Multiplikācijas filma un visi pārējie raidījumi, kuriem nodrošināts surdotulkums vai subtitri ir ievietoti LTV mājaslapā speciāli izveidotajā sadaļā Nedzirdīgajiem (skat. [www.ltv.lv/sadaļu „Dokumentālie”](http://www.ltv.lv/sadaļu_„Dokumentālie”) <http://www.ltv.lv/lv/dokumentalie/surdo/te/>). Ērtāk nedzirdīgiem cilvēkiem domāto raidījumu sadaļai piekļūt no LNS mājaslapas www.lns.lv, nospiežot labajā pusē lodziņu „Raidījumi nedzirdīgajiem”. Multiplikācijas filmas tulkojumu zīmju valodā LTV nodrošina surdotulki Elza Volonte un Ainārs Ostvalds.

Elza Volonte stāsta: „Latvijas Televīzija meklēja surdotulkus, kuri varētu tulkot multfilmās. Ņemot vērā TV ilggadējo sadarbību ar Brigitu Aldersoni, tika taujāts arī viņas viedoklis – un tieši pēc viņas rekomendācijas (paldies viņai!) esmu tur, kur esmu – Latvijas Televīzijā pie mazajiem, enerģiskajiem raķetēniem.

Gan sagatavošanās, gan filmēšanas process ir ļoti nopietns – pirms filmēšanas procesa man tiek atsūtīta multfilma un tulkojums rakstiskā veidā. Iepazīstos ar materiāliem, pievērsu īpašu uzmanību atsevišķām zīmēm, vārdus sakot, trenējos, gatavojos. Filmēšana notiek tā: paralēli uz atsevišķa monitora tiek palaista multfilma, un es sinhroni tulkoju, ar seju pret kameru.

Sākotnēji bija citādāks filmēšanas leņķis, kad tulks stāvēja mazliet sāņus, taču pēc skatītāju atsauksmēm to pamainīja – ar seju pret kameru.

Atsauksmes par mūsu ar Aināru tulkotajām filmām ir tikai tās labākās un pozitīvākās – gan no kolēģiem, gan no bērnu vecākiem un vecvecākiem. Kolēģi palīdz arī sagatavošanās procesā.” ▲

Teksts: Inese Immure, Zigmārs Ungurs
Foto: ekrānšāviņš LTV mājaslapā

Valsts piešķirs jaunus un modernus surdotehniskos palīglīdzekļus

Šī gada 29. augustā tika apstiprināti grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 1472 Kārtība, kādā Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošina tehniskos palīglīdzekļus - tiftotehniku un surdotehniku, kas paredz personas ar dzirdes traucējumiem nodrošināt ar jauniem tehniskajiem palīglīdzekļiem.

Tagad valsts apmaksātās surdotehnikas sarakstā ir iekļauti modernāki un mūsdienām piemērotāki tehniskie palīglīdzekļi:

- 1) FM radiofrekvenču pārraides sistēma (var saņemt reizi 5 gados);
- 2) Dzirdes palīglīdzeklis – komunikators (reizi 3 gados);
- 3) Skaņas indikators ar mehānisko (vibrējošo) signālu (reizi 5 gados);
- 4) Digitālā vizuālās saziņas ierīce (reizi 3 gados);
- 5) Telefons ar pastiprinātāju (reizi 5 gados).

Grozījumi paredz, ka dzirdes aparātus varēs saņemt arī bērni, kuriem noteikta 1. vārdzirdības pakāpe – dzirdes zudums vismaz 25 dB labāk dzirdošajā ausī. Līdz šim to varēja saņemt bērni, kuriem noteikta vismaz 3. vārdzirdības pakāpe.

Valsts apmaksātos surdotehniskos palīglīdzekļus ir tiesības saņemt vārdzirdīgām un nedzirdīgām personām, sākot ar vārdzirdības 3. pakāpi – dzirdes zudums vismaz 55 dB labāk dzirdošajā ausī.

Uz FM radiofrekvenču pārraides sistēmu var pieteikties tikai tās vārdzirdīgās personas, kuras lieto dzirdes aparātu un kurām tehniskais palīglīdzeklis nepieciešams izglītības iegūšanai vai darbam.

Savukārt uz digitālo vizuālās saziņas ierīci var pieteikties tikai nedzirdīgās un vārdzirdīgās personas, kuras izmanto Ministru kabineta 15.12.2009 noteikumos Nr.1472 minētos sociālās rehabilitācijas vai surdotulka pakalpojumus.

Vēl grozījumi nosaka, ka nepieciešamo tehnisko palīglīdzekli steidzamības kārtā varēs saņemt arī tie cilvēki ar dzirdes trau-

cējumiem, kuri aprūpē bērnu līdz pusotra gada vecumam.

Tāpat jaunie grozījumi nosaka, ka nevar vienlaicīgi pieteikties tādiem tehniskajiem palīglīdzekļiem, kuriem ir vienāds praktiskais pielietojums. Tas attiecas uz skaņas indikatora saņemšanu. Jums jāizvēlas, kuru ņemt, – ar mehānisko signālu vai ar gaismas signālu, jo tiem ir vienāds praktiskais lietojums.

Vēršam uzmanību uz to, ka jaunos tehniskos palīglīdzekļus varēs saņemt nākamā gada otrajā pusgadā, jo LNS tos iepērk SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” vajadzībām Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā. Tas ir sarežģīts un laikietilpīgs process. Vispirms jāizstrādā jauno tehnisko palīglīdzekļu specifikācija un iepirkuma konkursa noteikumi. Tad tiks izsludināts iepirkums par jaunās surdotehnikas piegādi. Firmām, kuras vēlēties piedalīties konkursā, piedāvājuma sagatavošanai tiks dots gandrīz divus mēnešus ilgs laiks. Pēc tam iepirkuma komisija izvērtēs piedāvājumus, un pēc lēmuma pieņemšanas uzvarējušā firma piegādās surdotehniku.

Vēl jāņem vērā – lai gan valdība ir apstiprinājusi jauno surdotehnikas sarakstu, valsts budžeta līdzekļu piešķiršanas iespējas jauno tehnisko palīglīdzekļu iegādei valdība vērtēs pēc jaunās valdības sastādīšanas. Tāpēc grūti paredzēt, cik lielā apjomā tiks iepirkti jaunie tehniskie palīglīdzekļi.

Atgādinām, ka šogad valsts surdotehnikas (dzirdes aparāti, skaņas indikatori ar gaismas signālu, laikrāži ar vibrozvanu (pulksteņi) un savienotājvienības radio un televīzijas uztvērējiem (cilpas) nodrošināšanai atvēlējusi 1 422 807 eiro.

Uz 1. oktobri izsniegti 3768 aizauss dzirdes aparāti, 17 kabatas dzirdes aparāti, 178 pulksteņi ar vibrozvanu, 67 gaismas indikatori un 19 savienotājvienības radio un televīzijas uztvērējiem. Rindā uz dzirdes aparātu gaida 1158 personas, uz gaismas indikatoru – 7, uz pulksteņi – 43, uz savienotājvienību – 3.

Surdotehniskos palīglīdzekļus izsniedz LNS kapitālsabiedrība SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs”, izņemot dzirdes aparātus bērniem līdz 18 gadu vecumam, kuriem tos izsniedz SIA Veselības centrs „Bērni-

ķernieki” Latvijas Bērnu Dzirdes centrs.

Atgādinām, lai saņemtu surdotehniku, Latvijas Nedzirdīgo savienībā ir jāiesniedz (vai jānosūta pa pastu uz adresi: Elvīras iela 19, Rīga, LV-1083):

1) rakstisks iesniegums. Iesniegumā norāda vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi, tālruna numuru, nepieciešamo tehnisko palīglīdzekli un funkcionālo traucējumu aprakstu;

2) ģimenes ārsta atzinums vai atbilstošas specialitātes ārstniecības personas atzinums tehniskā palīglīdzekļa saņemšanai. Ja Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀK) izsniegtajā invaliditātes lēmumā ir norādīts, ka jums ir dzirdes invaliditāte, tad atzinumu var neiesniegt, bet iesniegumam pievieno VDEĀK lēmuma kopiju un invaliditātes apliecības kopiju.

3) lai saņemtu dzirdes aparātu vai komunikatoru, iesniegumam pievieno audiogrammu, kuras derīguma termiņš ir viens gads no tās izsniegšanas dienas.

Surdotehniku steidzamības kārtā tiesības saņemt ir :

- 1) bērniem;
- 2) nodarbinātām personām un personām, kuras apgūst izglītības programmu (jāiesniedz izziņa no izglītības iestādes vai darbavietas. Ja veicat individuālo darbu vai saimniecisko darbību, norādiet nodokļu maksātāja reģistrācijas numuru un komersanta firmu);

3) personām ar pirmreizējiem funkcionāliem traucējumiem (jāiesniedz stacionārā vai ambulatorā pacienta medicīniskās kartes izraksts vai stacionārā pacienta medicīniskās kartes 1. ieliekamā lapa ar epikrīzi, kas izsniegta ne agrāk kā sešus mēnešus pirms dokumentu iesniegšanas);

4) personām ar prognozējamu invaliditāti – individuālajā rehabilitācijas plānā paredzēto tehnisko palīglīdzekli, ja Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas apstiprinātajā personas individuālajā rehabilitācijas plānā ir paredzēts, ka personai jāsaņem tehniskais palīglīdzeklis steidzamības kārtā;

5) bērna vecākam, adoptētājam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu ir nodots adoptējama bērns, audžuģimenes loceklis, kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību, aizbildnim vai citai personai, kura saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērnu faktiski kopj un audzina, ja šī persona aprūpē bērnu līdz pusotra gada vecumam (dokumenta kopiju, kas apliecina, ka jūs kopjat un audzināt bērnu līdz pusotra gada vecumam, piemēram, bērna dzimšanas apliecība, bāriņtiesas lēmums). ▲

**Teksts: Inese Immure
Foto no LNS mājaslapas**

Valsts apmaksātie sociālās rehabilitācijas pakalpojumi cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti

LNS Rehabilitācijas centrā (LNS RC) nedzirdīgie bez maksas var saņemt:

1) **atsevišķus sociālās rehabilitācijas**

pakalpojumus: latviešu zīmju valodas lietošanas apmācība, saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguve, psiholoģiskās adaptācijas treniņi, palīdzība un atbalsts klienta sociālo problēmu risināšanā – līdz 150 stundām gadā;

2) **sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kompleksu** personām ar dzirdes traucējumiem – ne vairāk kā 150 dienas piecos gados.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus atbilstoši klienta individuālajam sociālās rehabilitācijas plānam sniedz LNS RC strādājošie sociālā darba speciālisti – sociālie darbinieki, psihologi, sociālie rehabilitētāji, pedagogi, asistenti, klientu apkalpošanas speciālisti un citi darbinieki, kuriem ir pieredze, zināšanas un iemaņas darbā ar nedzirdīgajiem.

Nedzirdīgie visus valsts budžeta apmaksātos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus var saņemt SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” Sociālās rehabilitācijas nodaļā, Zīmju valodas tulkus nodaļā un Zīmju valodas attīstības nodaļā, kā arī pakalpojumu sniegšanas punktos:

Rīgā – Elvīras ielā 19 un Kandavas ielā 27; Alūksnē – Helēnas ielā 28 – 3; Smiltene – Gaujas ielā 28; Valmierā – Brīvības ielā 44; Liepājā – 1905. gada ielā 35; Kuldīgā – Piltenes ielā 20; Rēzeknē – J.Raiņa ielā 5a; Daugavpilī – S.Mihoelsa ielā 54; Ventspilī – Lielā Dzirnau ielā 24.

Latviešu zīmju valodas lietošanas apmācība

Dzirdes invalīdi, arī tie, kas dzirdi zaudējuši dzīves laikā un cittauteiši, individuālajās nodarbībās apgūst vai pilnveido latviešu zīmju valodas prasmi un tās praktiskā pielietojuma iemaņas, paplašina zīmju valodas vārdu krājumu. Tas viss veicina vārdu un zīmju jēgas izpratni, pilnveido klienta komunikācijas prasmes un iemaņas.

Praktisko nodarbību laikā tiek piedāvātas dažādas tēmas, izmantoti vizuāli materiāli (vārdnīcas, videovārdnīcas DVD formātā u.c.).

Pakalpojuma apjoms zīmju valodas pirmreizējai apguvei – līdz 80 stundām gadā, pilnveidei – līdz 60 stundām gadā.

Pakalpojumu cilvēki ar dzirdes invaliditāti var pieteikt Rīgā LNS RC Zīmju valodas attīstības nodaļā, kā arī pakalpojumu sniegšanas punktos. Kontaktēšanās pa mob. tel.

26350913 vai e-pastu: **lilita.jansevska@lns.lv**.

Saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguve

Izmantojot pakalpojumu, nedzirdīgie un vājdzirdīgie var apgūt un uzlabot dzīves prasmes, pilnveidot nodarbības sevi, lai justos drošāki un pārliecinātāki dažādos sabiedriskos un kultūras pasākumos, aktīvi darbotos, pilnvērtīgi un saturīgi pavadītu brīvo laiku.

Nedzirdīgie var piedalīties grupu vai individuālās nodarbībās dažādās radošās darbībās: *Deju un kustību, Teātra un kustību, Foto, video un IT, Vizuāli plastiskās mākslas, Muzicēšanas darbībā.*

Nodarībās klienti iepazīst dejas ritma un kustību savstarpējās sakarības; mācās izmantot savu ķermeni, mīmiku un žestus kā uz skatuves, tā arī ikdienā; attīsta radošās prasmes foto vai video darbu radīšanā, gleznošanā, zīmēšanā, veidošanā utt.

Psiholoģiskās adaptācijas treniņi

Psihologa pamatuzdevums ir palīdzēt cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti veiksmīgāk orientēties dažādās sarežģītākās dzīves situācijās un rast izeju no savām problēmām. Tās var būt dažādas: šķiršanās, tuva cilvēka zaudējums, izsūkuma izjūta, dzīvesprieka zudums, atkarības (alkoholisms, narkomānija, datoratkarība, azartspēles u.c.), vardarbība, darba zaudējums, konflikti attiecībās (darbā, ģimenē, skolā) un citas.

Pakalpojumu sniedz psihologs. Nodarības notiek grupās un individuāli.

Palīdzība un atbalsts klienta sociālo problēmu risināšanā

Pakalpojumu sniedz sociālie rehabilitētāji un sociālie darbinieki, kuru uzdevums sniegt nedzirdīgiem palīdzību un atbalstu sociālo problēmu risināšanā; attīstīt klientam spēju risināt personiskās, starppersonu un sociālās problēmas, nodrošināt informāciju par sociāliem un citiem aktuāliem jautājumiem, veidot kontaktus starp sociālo pakalpojumu saņēmējiem un sniedzējiem. Pakalpojuma ietvaros tiek arī organizētas atbalsta/pašpalīdzības grupas, kur klienti motivē cits citu un izvērtē sevi, diskutē, dalās pieredzē un zināšanās.

Visu augšminēto no valsts budžeta apmaksāto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu Rīgā LNS RC Sociālās rehabilitācijas nodaļā, kā arī pakalpojumu sniegšanas punktos var pieteikt pa mob. tel. 26446614 vai pa e-pastu: brigita.aldersone@lns.lv.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu komplekss

Pakalpojums nodrošināts ārpus Rīgas dzīvojošiem dzirdes invalīdiem, ietver 28

dienu ciklu (viesnīca, ēdināšana, vakaros un brīvdienās neformālas brīvā laika aktivitātes).

Pakalpojumu nodrošina saskaņā ar Sociālās rehabilitācijas programmu nedzirdīgām personām ar garīgās attīstības traucējumiem, kas sastāv no 5 blokiem:

Psiholoģiskā rehabilitācija – darbs vērsts uz klientu dzīves kvalitātes uzlabošanu, veicinot viņu prasmes un motivāciju iekļauties sabiedrībā;

Komunikācija un valoda – pilnveido klientu komunikācijas prasmes un iemaņas dažādās situācijās, apzinot klienta valodas vārdu un zīmju krājumu, tā izpratnes kvalitāti un pielietojumu komunikācijā utt.;

Dzīves prasmju pilnveide – veicina spēju būt patstāvīgākiem: pilnveidojot izpratni par higiēnas prasībām, apģērbu un tā kopšanu; par savas dzīvesvietas iekārtošanu un uzturēšanu kārtībā; par veselīgu dzīvesveidu un kaitīgo ieradumu negatīvo ietekmi; savstarpējo attiecību un draudzības vērtību cilvēka dzīvē, par savu dzimto zemi, tās kultūras vērtībām un daudz ko citu dzīvei noderīgu.

Fiziskā rehabilitācija – uzlabo klienta vispārējo fizisko stāvokli, izmantojot masāžu un vispārattīstošus vingrojumus individuālās un grupu nodarbībās (vingrošanas/trenažieru zālē, baseinā) u. c.

Informatīvais bloks – iepazīstina klientus ar aktuāliem sociāliem un citiem jautājumiem, veicina datorprasmes apguvi un/vai pilnveidi, kas nepieciešama informācijas iegūšanai un komunikācijai (Skype, ooVoo utt.), iepazīstina ar tehnisko palīgierīču lietošanu u. c.

Pakalpojumu cilvēki ar dzirdes invaliditāti var pieteikt Rīgā LNS RC pie sociālās darbinieces Sandras Gutānes: pa mob. tel. **26350913, 26446687** vai e-pastā: **lilita.jansevska@lns.lv, sandra.gutane@lns.lv**.

Kā nedzirdīgie klienti izmanto piedāvātos pakalpojumus

Uz 2014. gada 1. oktobri sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēmuši 788 klienti. Sniegto pakalpojumu apjoms ir 14076.07 stundas, t. i., vidēji katrs klients izmantojis gandrīz 18 stundas.

Pakalpojumu “Latviešu zīmju valodas lietošanas apmācība” izmantojuši 27 klienti, saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguvi – 355, psiholoģiskās adaptācijas treniņus – 341, palīdzību un atbalstu sociālo problēmu risināšanā saņēmuši 705 klienti.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kompleksu saņēma 18 klienti. ▲

Materiālu sagatavoja: **Brigita Aldersone, Lilita Janševska**

Darbīgais rudens Liepājā

*„Kalnā kāpu lūkošies, vai dzeltēju bērzu lapas,
Ja dzeltēju bērzu lapas, tad rudens sērijā.”*

Nu rudens ienācis arī Liepājas biedrībā, ražens ar darbiem un notikumiem projektā „Saules raksti Liepājā”.

Šajā iedvesmojošajā un krāsaino kļavlapu laikā projekta dalībniekiem rokdarbu pulciņā bija iespēja veidot vienu lielu kopdarbu – kolāžu „Saules raksti Liepājā” (attēlā vidū).

Darbs tapa vairākos posmos. Sešu nodarbību laikā katrs pulciņa dalībnieks zīmēja iepriekš izdomāto daļu no kolāžas skices, tad veidoja tās piegrieztni un to sašūva. Bet darba noslēgumā visu pulciņa dalībnieku izveidotie izstrādājumi tika sašūti kopā, veidojot īstu rudens brīnumu.

Paldies visiem rokdarbu pulciņa dalībniekiem par izdomu, prasmi un pacietību, bet pulciņa vadītājam Aldim Adamsonam liels paldies par neatlaidību projekta mērķu sasniegšanā!

Mācās radoši strādāt komandā

Pateicoties šim projektam, liepājniekiem tagad ir sava šujmašīna, kas tika izmantota gan kolāžas šūšanas darbos, gan ir noderīga jebkādu citu rokdarbu izveidē. Noslēdzies pulciņa darbs, bet projekta vadītāja Gundega Paņko uzsver, ka noteikti vajadzētu organizēt vēl vairāk šāda veida nodarbību, jo tās ne tikai dod iespēju lietderīgi pavadīt brīvo laiku, bet arī palīdz un iemāca cilvēkiem strādāt komandā, attīsta koncentrēšanos un uzmanību, pamudina darboties, nebaudīties būt radošiem, gala rezultātā pilnveidojot dzīves kvalitāti un dažādojot sabiedrisko dzīvi biedrībā.

Projekta dalībnieki ar saviem darinājumiem ir iepriecinājuši arī citus biedrības apmeklētājus, jo, piemēram, kolāža ir kļuvusi par LNS Liepājas biedrības dekoratīvo elementu, atgādinot, ka katrs var sniegt ieguldījumu mājīguma radīšanā.

Varbūt piepildīs kādu sapni...

Savukārt tiem projekta dalībniekiem, kuri vēlas izprast sevi, sajūst domu un jūtu piedzīvojumus, sākot no šī gada augusta, projektā ir iespēja to apliecināt pasākuma „Teātra un melodeklamāciju studijas norise” nodarbībās. Jāatzīst, ka paust emocijas ar kustībām, mīmiku un zīmju valodu ir visai sarežģīti, tam ir vajadzīga ne tikai tehniska prasme, bet arī talants.

Liels ieguvums ir tas, ka šīs nodarbības palīdz iepazīt ne tikai melodeklamāci-

jas žanru, bet attīstīt iztēli un saprast savu emociju gammu. Teātra nodarbībās projekta dalībnieki daudz uzzinājuši par jēdzienu teātris, to, kā tas palīdz attīstīties individuāli un rosinā iztēli. Nodarbībās tiek izspēlētas dažādas skatuves ainas zīmju valodā, veidojot cieņu pret savu kultūru, skatuves mākslu. Nodarbību vadītājs Aldis Adamsons, pats būdams ar visu radošo „uz tu”, māca projekta dalībniekus izjust darbības ritmu un attīsta plastiskumu, tēlainību.

Plānots, ka šajā jomā līdz projekta noslēgumam

notiks vēl 4 nodarbības un, domājams, šī veikuma auglus varēsīm redzēt pašdarbības kolektīvu apsveikumā kādā svētku reizē, un varbūt kādam tas būs pirmais solis sapņa – spēlēt teātri – piepildīšanā.

Kā tikt pie jaunām idejām

Ikvienam no mums ir nepieciešamas jaunas idejas, tāpēc aktivitātē „Radošie pieredzes apmaiņas braucieni”, ko kā brīvprātīgais vada Ainārs Ostvalds, jau ir bijuši divi izbraukumi – jūnijā uz Tukumu, uz LNS pašdarbības festivālu, un septembrī uz Rīgas reģionālo biedrību. Spilgtie iespaidi, kas gūti braucienā laikā, palīdzēja novērtēt izdarīto savā biedrībā un deva ierosmi nākotnei.

Izbraukumā projekta dalībnieki parādīja arī savu prasmi – tautas deju „Saulē riet”, kas tika iestudēta projekta apakšaktivitātes „Dažādu tautu deju un ritmikas nodarbības” ietvaros Nedzirdīgo dienā Rītausmā. Paldies visiem dalībniekiem par ceļojumu prieku, bet Aināram – par ziedoto laiku un prasmi organizēt šāda veida pasākumus! Aktivitāte ne tikai neļāva „iesūnot”, bet rosināja domāt: kas tajā ir labs un turpināms, kas būtu jāmaina.

Vērtējums par ieguvumiem

Lūk, kā projekta norisi vērtē **Karīna Pavlova, LNS projektu asistente:**

„12. septembrī devos komandējumā uz LNS Liepājas RB pārbaudīt projekta reali-

zāciju. Komandējuma laikā man bija iespēja pavērot, kā notiek apakšaktivitātes „Dažādu tautu deju un ritmikas nodarbības” īstenošana.

Patika pasniedzēja Alda Adamsona pieeja, jo, godīgi sakot, es līdz tam nesapratu, kā nedzirdīgie trenējas. Atcerējos savu bērnību, kad, vēl būdama dzirdīga, apmeklēju deju nodarbības.

Šoreiz man radās vēlēšanās vienkārši pievienoties un arī mēģināt uzdegot. Aldim bija savas shēmas ar dejošanu, viņš rādīja, kas un kā jāizpilda, komentēja dejojāšu kustības.

Patika, ka nodarbībā piedalījās gan vecākā, gan jaunā paaudze. Patika, ka cilvēkiem ir interese sadarboties. Kad beidzās nodarbība, pārrunājām tās norisi. Sākumā, lai nedaudz iepazītu aktivitātes dalībniekus, piedāvāju nosaukt savu vārdu un pastāstīt par savām 3 labām īpašībām.

Tā pamazām iepazīnāmies. Varēja vērot, ka cilvēkiem grūti par sevi teikt kaut ko labu, tomēr mums visiem jāiemācās par sevi domāt labu un sevi novērtēt. Tā soli pa solim mums ritēja pārrunas, reizēm pat diskusijas par projektu, ko tas dod, kā palīdz, ko cilvēki vēlētos un ko vēl vajadzētu organizēt, piemēram, pieredzes apmaiņas braucienus, nometnes, lekcijas utt.

Pateicoties projektam, cilvēkiem ne tikai radās iespēja uzlabot savu dzīves kvalitāti, lietderīgi pavadīt savu laiku, bet arī augt kā personībām. To īsteno ļoti pieredzējuši cilvēki – Ainārs māc atrast pieeju katram klientam, bet Aldim ir talants strādāt ar cilvēkiem, man patika vērot, cik viņš ir brīvs saskarsmē ar tiem. Gundega Paņko, šī projekta vadītāja, ir ļoti pieredzējusi speciāliste, kura var sniegt atbildes uz daudziem jautājumiem.

Man ļoti patika, cik silti mani uzņēma Liepājas mājā, diemžēl nebija laika apskatīt pilsētu, jo man bija cits mērķis – pārbaudīt projekta realizāciju, vai viss atbilst noslēgtā līguma nosacījumiem. Ar prieku varu atzīt, ja, viss atbilda projekta aprakstam un noslēgtā līguma nosacījumiem.”

Vai vajadzīgi šādi projekti?

Atbilde viennozīmīga – jā, noteikti, jo šādā veidā soli pa solim mēs varam uzlabot un dažādot dzīves invalīdu dzīvi. Pašlaik Liepājā tāda iespēja ir 40 cilvēkiem, projekta dalībniekiem. Tomēr jebkuru ideju realizācijai vajag ne tikai atsaucīgas sirdis, bet ne mazāka loma ir praktiskam atbalstam.

Projekta „Saules raksti Liepājā” pasākumi nebūtu iespējami bez Liepājas pilsētas domes finansiāla atbalsta. Paldies Liepājas pilsētas domei par sniegto atbalstu!

Projektu finansē Liepājas pilsētas Dome – 1000 EUR (64,94%) un līdzfinansē SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” – 540 EUR (35,06%) ▲

LNS Iepirkumu un projektu nodaļa

Ko dara Preiļu grupa?

Līdz šim pārsvarā tikai Rīgas RB grupas un Alūksnes grupa regulāri sniedz informāciju par savām aktivitātēm. Ļoti apsveicami, ka arī Rēzeknes biedrības Preiļu grupas vadītāja Līga Pauniņa nolēmusi pastāstīt par savas grupas biedriem un pasākumiem.

Līgu, tāpat kā Kopsolī un arī daudzus citus, interesē, ko dara, kā darbojas citas reģionālo biedrību grupas. Ļoti cerams, ka grupu vadītāji sarosīsies un pastāstīs. Bet tagad iepazīsimies ar Līgas stāstu!

Vada grupu trešo gadu

Jau trešo gadu es vadu Preiļu grupu, organizēju dažādus pasākumus, piemēram, informatīvās dienas, pārrunas, sapulces, kolektīvus apmeklējumus. Pasākumos piedalās aptuveni 3 – 8 biedri. Sirsnīgi pateicos Rēzeknes RB vadītājai Māritei Sarkanei par sagādātajām telpām Preiļu bibliotēkā, tā ir plaša un ērta, tur varam sanākt kopā, lai apspriestu notikumus biedrībā un valstī.

Katru mēnesi mēs apmeklējam arī kādu muzeju vai mākslas, vai citu izstādi. Notika ekskursija uz Leļļu galeriju un brauciens uz Aglonu. Visi mūsu biedri savlaicīgi samaksā biedru naudu. Mums ir tradīcija – pikniki vasarās, ko organizējam gan pie ezera vai citviet dabā.

Agrāk dažādu aktivitāšu bija vairāk, piemēram, novuss, avīžu, žurnālu koplasīšana, kino apmeklējumi, kopīgi gājieni uz mežu, bet tagad dzīves ritms un arī norises grupā mainījušās: jūtams, ka cilvēki arvien vairāk aizņemti ar savu personisko dzīvi un darbu, katram savas darīšanas un citur iešana.

Palīdz Rēzeknes biedrība

Mūsu grupai lielu palīdzību sniedz Rēzeknes reģionālā biedrība. Agrāk, kad grupas vadītājs bija Francis Mauriņš, visi biedri vienmēr pulcējās viņa dzīvoklī. Francis grupu vadīja ļoti ilgi – vairāk nekā 50 gadus! Viņš atteicās turpmāk vadīt grupu veselības stāvokļa dēļ. Pateicos viņam par vērtīgiem padomiem, veicot grupas organizatorisko darbu. Nākamgad Preiļu grupai būs 60 gadi, un mūsu biedri vēlētos noteikti atzīmēt šo jubileju, ja vien Rēzeknes biedrības vadība palīdzēs mums šim pasākumam sameklēt finansējumu.

Tuvāk par grupas biedriem

Un tagad pastāstīšu par tiem mūsu biedriem, kurus vislabāk pazīstu.

Francis Mauriņš – LNS Goda biedrs. Pusgadsimtu vadīja grupu un arī tagad aktīvi piedalās pasākumos. Nesen viņa sieva aizgāja aizsaulē, un viņš palika viens, tāpēc nokārtots, ka pie viņa nāk sociālā aprūpētāja no Preiļu Sociālā dienesta.

Ivars Broks dzīvo laukos, Sīļukalnā pie vecākiem un veic dažādus darbus lielā govju fermā. Ivars vienmēr apmeklē lielākos pasākumus Rēzeknes biedrībā, piemēram, Ziemassvētku, Lieldienu, Nedzirdīgo dienas pasākumus. Protams, viņš nāk arī uz mūsu grupas pasākumiem.

Ruta Gudļevska dzīvo Aglonā un strādā skolā par apkopēju. Ir 2 meitas un māte. Viņa vienmēr ierodas uz grupas pasākumiem, bet uz Rēzeknes RB pasākumiem nav iespējams aizbraukt satiksmes dēļ.

Vjačeslavs Turčinskis agrāk dzīvoja Preiļos, Francim Mauriņam kaimiņos, tagad apmeties Daugavpilī, Viņš neregulāri strādā. Bija Anglijā pastrādāt, tagad plāno vēlreiz uz turieni braukt. Uz sapulcēm nenāk laika trūkuma dēļ. Viņš trenējas futbolā kopā ar nedzirdīgajiem un piedalās sacensībās.

Jānis Strupais dzīvo Rudzātās pie māmās. Strādā dažādus darbus laukos. Uz pasākumiem vienmēr ierodas, lai uzzinātu dažādus jaunumus. Uz Rēzeknes RB viņš nevar izbraukāt tāpat kā Ruta.

Kaspars Lazdāns dzīvo Aizkalnē un ir bezdarbnieks. Agrāk mācījās Alsiviķu skolā par pavāru. Piedalās arī Rēzeknes RB pasākumos.

Marija Graudiņa ir pensionāre, dzīvo Dagdas pansionātā. Viņa ir nepastāvīga, bieži maina dzīvesvietu. Agrāk apmeklēja pasākumus Preiļu grupā, bet tagad veselības stāvokļa dēļ vairs nenāk.

Albīna Vaivode – dzirdīgā pensionāre, viņa ir visvecākā mūsu grupā un arī visā Rēzeknes RB, viņai ir pāri 90 gadiem. Agrāk viņai bija nedzirdīgs vīrs, kurš tagad jau mūžībā, bet Albīna turas pie savas grupas.

Vija Jevstignejeva (agrāk – Bogdanova) dzīvo Preiļos un strādā par šuvēju. Viņa ir darbīga, raujas darbā un arī dārzā, lai būtu nodrošināta pārtika ziemai. Viņa apprecējusies ar dzirdīgu vīru, tomēr pa reizei apmeklē arī mūsu grupas pasākumus.

Kristīne Cīrša ir mājsaimniece, kas audzina vienīgo dēlu. Mūsu pasākumos apmeklē bieži. **Dmitrijs Ivanovs** dzīvo Preiļos un strādā šūšanas firmā. Mūsu biedrībā iestājās pirms dažiem gadiem. Mums ir vēl viens jauns biedrs, kurš nupat iestājās – **Aleksandrs Slics**. Apsveicam!

Katrs ar savu likteni

Tādi esam – jaunāki un vecāki, katrs ar savām interesēm un dzīves ceļu. Mūsu biedri dzīvo gan laukos, gan pilsētā. Daži strādā, daži ir bezdarbnieki, pensionāri, bet visi draudzīgi sadzīvo un vēlas laiku pa laikam satikties cits ar citu.

Seši mūsu grupas biedri bija klienti projektā „Klusuma pasaule”. Trīs klienti no Preiļu puses piedalījās arī projektā „Alternatīvie sociālās rehabilitācijas pasākumi nedzirdīgiem Latgales reģionā”.

Labā sadarbība

Diemžēl Preiļos uz vietas nav surdotulka, kas sniegtu reizēm tik nepieciešamo surdotulkuma pakalpojumu. Tad mums jāizsauc tulks no Rēzeknes. Laba sadarbība izveidojusies ar Preiļu novada domi, kas palīdz un atbalsta mūsu grupu savu iespēju robežās, piemēram, jau minēju, ka varam izmantot bez maksas telpu Preiļu bibliotēkā mūsu sanāksšanu reizēs.

Paldies visiem, kas man uzticējās un ievēlēja par grupas vadītāju. Novēlu visiem labu veselību, būt draudzīgiem un turēties kopā!” ▲

Teksts: Līga Pauniņa
Foto no grupas arhīva

Jau ieejot foajē, pat nezinotim bija skaidrs, ka nokļuvis mūsu mīļās avīzes "Kopsolī" saietā, jo foajē sienas rotāja vecie, vēsturiskie Kopsola numuri. Apstājamies, atceramies, pasmaidām un ejam tālāk!

Pasākums tika atklāts ar Kopsolī īpašo dziesmu „Vēl ir laiks”, kura, kā paskaidroja izpildītāja Inese Immure, bijusi kopā ar avīzīti dažādos laikos, visādos pasākumos un emocionālos brīžos jau 20 gadus. Tik dabiski, tik reāli dziesmas vārdi mijās ar darbībām uz skatuves Ivara Kalniņa un Ineses Immures izpildījumā.

Tad jau bija klāt īpašais brīdis, kad uz skatuves, silti sagaidīta, uznāca Kopsolī redaktore Ilze Kopmane, kura Kopsolī raibos, skaistos un arī grūtos mirkļus tinusi kamolā jau kopš 1982. gada. „60 gadi ir daudz, un daudz kam jābūt paveiktam,” teica viņa, un mēs tikām ievadīti Kopsolī gadugājūmā. Pat tie, kas ar vēsturi neaizraujas, aizrāvās interesantajā Kopsolī tapšanas virpulī, par ko bija sagatavota kvalitatīva prezentācija.

Tātad visam ir kaut kur sākums, un šajā gadījumā to iezīmē tāli gadi (1930 – 1935) ar Vidzemes Kurlmēmo biedrības izdevuma *Kurlmēmo Dzīve* 37 numuriem. Tas bija nedzirdīgo preses aizsākums ar vietēja rakstura izdevumu.

Tā kā to veidoja Valmieras skolas pedagogi un audzēkņi, tad uz skatuves *Lakatiņu deju* steidza dejot bērni no Danas Kalpiņas - Geidas deju studijas „Dēka”.

Ik palaikam liksmību zālē radīja Rītausmas aktieri, piemēram, ar izteismīgo skeču „Tā redakcija strādāja agrāk” un tik reāli attēloto redaktori Birutas Lasmanes tēlojumā, kā arī kuriozo sekretāri Skaidrītes Baures talantīgajā izpildījumā. Skečā bija uzsvērts, ka Kopsolī meitenes grūtos brīžos vienmēr uzrāva dziesmu „Bēdu manu, lielu bēdu”, kas īpaši līdzēja nesaskumt.

Kopsolī vienmēr gājis pa dzīvi tādiem drošiem soļiem – kā rītausmiešu nodejotajā „Kovboju dejā”. Gribētos uzteikt programmas sastādītājus par to, ka visi parādītie numuri labi saskanēja ar stāstījuma vēstures faktiem. Viss bija rūpīgi pārdomāts. Varēja just komandas piesitienu!

Redaktore aicināja atcerēties iepriekšējos avīzes redaktorus – pirms viņas bijuši pieci, un katrs pāvirzījies uz priekšu Kopsolī ar savu devumu.

Pirmais bija Jānis Bariss, kas 1954. gada 1. augustā līcis pamatu šodienas avīzei ar nelielo mašīnrakstā sagatavoto un biedrībām izsūtīto Latvijas Nedzirdīgo biedrības „Apkātrakstu” 10 – 20 eks. kopskaitā. Tas ir Kopsolī sākums!

Atmiņās par savu redaktora darbu 1978. – 1982. gadā dalījās **Arnolds Pavlins**: „Katra avīze, katrs numurs ir liels darbs,” viņš teica, un sekoja aizraujošs stāstījums par to, kā pirms 36 gadiem tapa pasūtījums 1500 lasītājiem, jo avīzē viņš strādāja VIENS! Centrālajā valdē toreiz strādāja 4 cilvēki, un avīze tapa no nedzirdīgo cilvēku ar roku rakstītiem rakstiem, ko redaktors pārrakstīja uz rakstāmmašīnas. Kad materiāli bija gatavi, tos nogādāja Akas ielā. Tur bija īpaši meistari – burtliči, kuri lika vārdus kopā. Kad avīze bija gatava, redaktors nāca lasīt, meklēja drukas kļūdas. Te jāatceras mūsu ģeniāli gudrais biedrs Georgs Poršs, tiešām meistars, kurš palīdzēja veidot avīzi no jaunības līdz pašam mūža galam!

Tas vēl nebija viss – kad avīze bija gatava, sekoja oficiālā cenzūra, kas saziņēja arī tādas publikācijas, kas jāņem laukā kā nevēlamas. Reizēm pat iedomāties nevarēja, ko īsti nedrīkst drukāt! Piemēram, raksts par to, ka Doma laukumā mūsu cilvēki apmeklējuši antīko spēkratu salidojumu. Kāpēc to aizliedza? Tāpēc, ka padomju laikā nekāda Doma laukuma nevarēja būt – tur bija tikai 17. jūnija laukums!

Tātad 1500 avīžu numuri, katrs to avīzi gaida! No tipogrāfijas CV automašīna aizveda tos uz Pavlina kunga mājām, kur palīgā steidza sieva un tēvs – avīzes locīja, lika aploksnēs, līmēja markas, nobeigumā vēl jāuzspiež zīmogs – AIZLIEGTA SATURA NAV! Tik ekstrēms bija Pavlina kunga redaktora laiks!

Ilze Kopmane stafeti pārņēma pirmāņu periodā. Tas bija Atmodas laiks, kad varēja aizmirst aizliegumus. Visi ceļi vaļā! „To darbu jāvērtē jums, un to gaidām no jums, lai mūsu izdevums būtu interesants, vajadzīgs mūsu lasītājiem,” atzina Ilze Kopmane, piebilstot, ka visādi ir gājis. Vēl šodien viņa pateicīga cilvēkam, kurš vienmēr bijis avīzei līdzās, kura joprojām pietrūkst, jo otra tāda nav bijis, – Georgam Poršam.

„Kad grūti, es pie sevis vienmēr dziedu,” nosaka redaktore, un seko uzmundri-

noša dziesma ar attiecīgu zemtekstu – ”Es smejos” Maigas un Jura Elbrotu izpildījumā.

Vakara gaitā neviens nebija aizmirsts. Līdzgājēji, uzticīgie, ilggadīgie darbinieki, palīgi – katram atradās jauks raksturojums. Tika minēti arī daudzi realizētie projekti kā izdzīvošanas veids un izteikta pateicība sponsoiem par ziedojumiem dažādos gadījumos, arī šajā jubilejas vakarā.

Sekoja skečs – nu jau par jaunajiem laikiem. Redakcijas aplaupīšana – tas bija kā sprādziens no skaidrām debesīm, paties šoks, kad caur logu nozaga pavisam nesen dāvinājumā no Sorosa fonda saņemto datortehniku (starp citu, pirmo visā LNS vēsturē).

Un tomēr atkal Kopsolī atskan *Bēdu manu lielu bēdu* un jāsoļo tālāk, jāmeklē vēl kāds cits atbalstītājs, un tāds arī atradās. Pats Kopsolī vienmēr bijis draudzīgs, izpalīdzīgs – bija reizes, kad sava projekta ietvaros nodrošināja ar datortehniku arī LNS un sarūpēja visiem datorprogrammu atjaunināšanu.

Daudzi LNS izcilākie ļaudis savulaik gājuši cauri Kopsolī skolai. Piemēram, arī mūsu prezidents Edgars Vorsklovs, kurš pastāstīja klātesošajiem, kā 1994. gadā intervējis nedzirdīgo gaišreģi Imantu.

Ivars Kalniņš savukārt atzina: „Ja nebūtu Kopsolī, es šodien varbūt stādītu laukos kartupeļus”, – un sekoja viņa stāstījums, kā katru dienu mērojis ceļu no Cēsīm uz darbu Rīgā un cik daudz Kopsolī devis viņa izaugsmei. Kopsolī lepojas ar saviem daudzajiem augstskolu beidzējiem, kuri tagad strādā LNS atbildīgos amatos, kā arī saņēmuši dažādas publiskas goda apbalvojumus.

Starp citu, par gaišreģiem vēl šāds fakts – 1998. gadā Žaklīnas horoskopu centrs paziņo, ka pēc 10 gadiem Kopsolī atrisināsies finansiālās problēmas. Un tiešām! Kopsolī 2009. gadā tiek iekļauts LNS megaprojektā „Klusuma pasaule”, un tad raīžu par finansēm vairs nebija, un no tā laika visi numuri iznāk krāsainā variantā.

Kopsolī strādā dvēseliski gudrs un radošs kolektīvs. Par to liecina arī tas, ka I. Kopmanes vadībā izdots vairāk nekā 40 grāmatu pārdošanai un ienākumu gūšanai. Pirmais bija mūsu pašu literāta, tagad Kopsolī korespondenta Zigmāra Ungura aforismu krājums ”Domu zīmes”. Otrs ļoti populārs izdevums – „Dzīvīte”, dzijas grāmatiņa, kas iznāca vairākas reizes

Es un Kopsolī

Es, Daiga Delle, kādreiz Dubra, savu rakstīšanas ceļu sāku jau Valmieras skolā, kad pusaudze būdama, sūtīju rakstus dzirdīgo preseī-avīzei „Laba” un žurnālam „Draugs”. Man labi padevās sacerējumi, un tā es pamazām sāku ticēt, ka dienās būšu žurnāliste.

Mums skolā bija pieejams arī Kopsolī, sāku rakstīt arī mūsu avīzei. Mani vecāki to abonēja un priecājās līdz ar mani. Esmu pateicīga, ka vecāki mani iedrošinājuši iet sarežģītāku izglītības ceļu, un tā es noticēju, ka pēc Valmieras skolas spēju mācīties arī masu skolā Siguldas ģimnāzijā. Tieši šajā skolā sākās mana izaugsme, jo padziļināti mācījās latviešu valodu un literatūru pie vecākaluma skolotājas. Toreiz es nepazinu vārdu – grūti! Vajadzēja un viss!

Pēc Siguldas ģimnāzijas viegli iestājos LU žurnālistos. Manas zināšanas auga, vide mudināja būt radošai, un es tik cepu un cepu Kopsolī rakstus.

Man bija tas gods kopā ar Georgu Poršu Akas ielas tipogrāfijā arī rediģēt avīzes rakstus.

Kopsolī biju ārstata korespondente – gribējās stabilitāti. Reiz kā intervēju 218. bērnudārzā, tagad „Dzintariņā”. Man tur ļoti patika, jo visas mazas meitenes bērniņā vēlas kļūt arī skolotājas.

Nepagāja ilgs laiks, kad saņēmu darba piedāvājumu kļūt par pirmsskolas skolotāju minētajā bērnudārzā. Tā kā tur bija nepieciešama pirmsskolas izglītība, no žurnālistiem pārgāju uz pedagogiem. Bet to, ka neesmu arī diplomēta žurnāliste gan rūgti nožēloju, bet varbūt kādreiz...

Tad nāca skaists laiks, kad biju studente, sieva, mamma un prioritāte bija mana ģimene. Bija arī laiks, kad no KS biju mazliet attālinājusies, bet katrā ziņā vairāk vai mazāk ar to eju rokrokā visu šo dzīvi: tas bijis kopā ar mani, kad iepazinos ar savu Viljamu, mūsu kāzās, pirmā bērna pasaulē nākšanas brīdī.

Ko esmu ieguvusi? Iepazinu daudz jauku cilvēku. Es neesmu universāla žurnāliste, man grūti rakstīt par sportu, vēsturi, ģeogrāfiju, politiku, bet man izdodas cilvēku dzīves gājumi, ģimenes intervijas, un es mīlu visus šos cilvēkus, kuri piedalījušies manās sarunās! Esmu par to, ka jādodom, ko runāt, jo arī vārdi nogalina. Kad kāds LNS labi pazīstams cilvēks man pateica, ka KS ģimenes intervijas nav vajadzīgas, šie vārdi tai brīdī mani nogalināja!

Tagad man ir uzaugusi biezāka āda, es pati izvēlos, ko vēlos paust pasaulei un joprojām mīlu cilvēkus. Rakstu par labiem darbiem, jo tie ir jāuzsver. Zinu, cik smagi iet līdz šiem labo darbu rezultātiem, ko tas dod cilvēkiem un ko tas prasa no tiem, kas šo darbu veic.

Atceros, kā KS uzdevumā braucu pa visu Latviju un intervēju Goda biedrus grāmatai. Tie bija patiešām Zelta cilvēki, un tas bija tik skaists laiks! Līdzīgs bija arī mana ģimene, kas visu redzēja un novērtēja manu darbu, un šajos braucienos sapratu, ka esmu ļoti vajadzīga saviem bērniem kā mamma, lai mums būtu skaistas attiecības, kad viņi būs jau izauguši. Šis atziņas guvu, runājot ar Goda ļaudīm par viņu dzirdīgajiem bērniem!

Atceros arī, cik ļoti man bija bail kāpt uz Rīgas jumta un intervēt Vari Straziņu par viņa toreizējo jumiķu firmu! Un man joprojām ir bail publiski teikt runu... Bailes – tās kaut kā vēl ir jāpieveic, un tas ir darbs ar sevi.

Tāpēc es saku Kopsolī PALDIES – par manu izaugsmi! ▲

lielos metienos (līdz 10 000 eks.). Ļaudis vēl šodien šajā grāmatīnā meklē apsveikuma vārdus saviem draugiem un mīļajiem. Dzirdīgo sabiedrība būtiski mainījusi domas par mums, nedzirdīgajiem, izlasot arī KS Izdoto grāmatu „Sabiedrībai par nedzirdību”.

Zināšanas Kopsolī vērtējis visaugstāk visos laikos, darbinieki tās guvuši dažādosursos, pieredzes apmaiņās, studijās. Redakcijā uzņemti ārzemju viesi un citi slaveni ļaudis. Jau no padomju laikiem notika pieredzes apmaiņas braucieni uz Baltijas valstīm, Poliju, Azerbaidžānu, Maskavu, radoši semināri brīvprātīgajiem.

Sasmidzināja un raistīja pārdomas skečs „Kā Kopsolī intervē” – neklājas viegli žurnālistam, mēģinot saņemt atbildes uz saviem jautājumiem no dažādiem ļaudīm. Bijušas tikšanās ar lasītājiem biedrībās un Rītausmā. „Īpaši mums gribas zināt par cilvēkiem, kas nespēja Kopsolī, kāpēc tas tā, ko darīt varētu vēl labāk, savādāk?” piebilst Ilze.

Kopsolī prot skaisti svinēt svētkus un pateikties saviem lasītājiem. 2000. gadā Mazajā gildē tiek atzīmēta 40. gadskārta. Neaizmirstama bija arī 1000. numura atvērto durvju dienu, kad sanāca ļoti jauka publika. Un KS lasītājiem organizētie tūrisma braucieni, lai redz, ka „svešās zemēs esot jauki”: uz Parīzi, Norvēģiju, Itāliju, Angliju.

Kopsolī bija arī pirmais, kurš aizsāka Gada nominācijas, sākot aptaujas no 2010. gada, un pirmais arī uzņēma redakcijā jauniešus Ēnu dienā. Vairākus gadus saviem lasītājiem KS rīkojis arī loterijas ar laimestu – sponsoru dāvinājumu izloze notika TV raidījuma nedzirdīgajiem.

Labās iestrādes turpinās arī tagad un Kopsolī šobrīd veido radošā komanda šādā sastāvā: Ilze Kopmane, Zigmārs Ungurs un Juris Grun-

dulis. Redakcijas paldies arī vairāk nekā pussimts brīvprātīgajiem, kuru vārdi grezno rakstus 60 gadu garumā, – diemžēl šobrīd viņu skaits gan varētu būt lielāks. Viņiem visiem bija veltīta dziesma par dzīvi „Meln un balts”.

Tālāk jau vārds tika dots sveicējiem. Sirsnīgi vārdi, daudz ziedu, skaistas dāvanas no LNS vadības, citām LNS organizācijām, starp kurām izcēlās teatralizētais jautrais sveiciens no biedrībām. Pasākuma apmeklētāji līdz asarām smējās par Māras Lasmanes talantu, atdarinot redaktori Ilzi.

LNS prezidents Edgars Vorsklovs savā uzrunā teica: „Prezentācijā redzējām, ka avīze attīstās un mainās līdzī laikam. Tā ir nogājusi lielu ceļu, mainījies iespēšanas veids, mainās arī informācijas ieguves veids.

Man ir skumji, ka samazināties KS abonentu skaits. Avīze ir priekšjums, nedzirdīgajiem. Es gribētu, lai jūs atbalstītu avīzi, to abonējot, parādītu, ka tā jums nepieciešama. Visiem avīzes bijušajiem un esošajiem darbiniekiem, brīvprātīgajiem korespondentiem liels paldies!”

LNS viceprezidente Sandra Gerrenovska: „Domāju, Ilze ir guvusi gandarījumu – izdevies pats galvenais – visādā veidā panākt, ka avīze ir izdzīvojusī. Lai izturība un pacietība KS kolektīvam. Bet mums visiem pašiem jābūt aktīvākiem, vajag nākt ar jaunumiem, ierosinājumiem, visiem pasūtīt un lasīt Kopsolī, lai tas pastāvētu arī turpmāk. Lai naudiņa nāk un atbalstītāju netrūkst!”

Inese Immure, Ivars Kalniņš, Brigita Aldersons pateicās Ilzei par iedrošinājumu mācīties augstskolā.

Krietno darbu ir tik daudz – lai viss labais nāk atpakaļ uz Kopsolī! ▲

Teksts: Daiga Delle
Foto: Zigmārs Ungurs

Lasītāju ievērībai!

Kopsolī ir izdevis sienas kalendāru 2015. gadam, veltītu savai 60 gadu jubilejai. Ja esat jau pasūtījuši mūsu avīzi nākamajam gadam pastā, varat saņemt to dāvinājumā, uzrādot kvīti. Pasteidzieties, dāvanu saņems čaklākie!

Pateicība

Laikraksta „Kopsolī” lasītāju vārdā gribam pateikt paldies par ielūgumiem uz „Kopsolī” 60 gadu jubilejas pasākumu Rītausmā. Prezentācijā un ar skečiem – parodijām tika ļoti labi attēlota laikraksta vēsture. Paldies režisorēm par šiem uzvedumiem! Interesants bija Arnolda Pavlina stāsts, cik grūti bija viņa laikā būt avīzes redaktoram.

Novēlam avīzes „Kopsolī” redaktorei un darbiniekiem labu veselību un izturību, arī turpmāk veidojot mūsu nedzirdīgo laikrakstu!

„Kopsolī” lasītāju vārdā – Valērija Kreicberga

Jaunpienācējas jūtas labi

LNS galvenajā mītnē tagad bieži manāmas vairākas jaunas sejas. Pastāvīgā darbā par LNS sekretāri ir pieņemta Ieva Kica, bet Ieva Rusule, Kristaps Legzdīņš un Viktorija Romanova strādā subsīdētajās darbavietās. Ja Kristapu un Viktoriju daudzi jau labi pazīst, tad to nevar teikt par trešajā stāvā mītošajām abām Ievām. Tāpēc KS lūdza viņas iepazīstināt ar sevi un pastāstīt vēl šo to citu interesantu.

Ar sevi iepazīstina jaunā LNS sekretāre IEVA KICA:

Mani sauc Ieva Kica. Es esmu no Rīgas. Agrāk ar Latvijas Nedzirdīgo savienību man nav bijusi saistība. Bet esmu Elvīras ielas 19 pagalmā pavadījusi savu bērnību, jo braucu ciemos pie savas tantes, kuras ģimenei bija dzīvoklis SIA „Fristar” ēdnīcas telpās.

Par brīvu vakanci uzzināju no paziņas. Atnācu pie LNS prezidenta Edgara Vorslova uz pārrunām, un mani pieņēma darbā par sekretāri.

Mani galvenie darba pienākumi ir dokumentu saņemšana un nosūtīšana, kā arī citi ar lietvedību saistīti darba pienākumi. Man lietvedības darbs kopumā sagādā gandarījumu. Varbūt nepatīkamākie brīži ir laika trūkums un tad, ja kaut kas jāpaveic lielā steigā. Tad var gadīties arī pieļaut kļūdas, kas man ir pats nepatīkamākais.

Man ir liels prieks strādāt ar tādiem

atsaucīgiem un pretimnākošiem kolēģiem, kādi ir Latvijas Nedzirdīgo savienībā. Man patīk mierīgais noskaņojums un gaisotne, kas šeit valda. Mans priekšnieks ir Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents, un mums ir izveidojušās lietišķas attiecības.

Man nedzirdīgo zīmju valoda liekas ļoti interesanta, un es gribu to iemācīties. Tāpēc pašreiz apmeklēju zīmju valodas kursus. Esmu iemācījies alfabētu un dažas frāzes zīmju valodā.

No bērnības mana kaislība ir zirgi. Daudzus gadus esmu nodarbojusies ar jāšanas sportu un strādājusi par zirgu treneri. Tas bija mans sapņu darbs. Visus pamatskolas gadus es trenējos jāšanas sportā. Tad uz kādu laiku pārtraucu trenēties. Pēc vidusskolas beigšanas apguvu piegriezējas profesiju un pāris gadus nostrādāju šajā jomā.

Bet tad sapratu, ka man nepieciešams darbs ar zirgiem. Aizbraucu uz Lietišķo sporta veidu skolu „Kleisti” un pieteicos darbā. Par lielu pārsteigumu, mani pieņēma darbā par palīgu tā laika labākais Latvijas jātnieks Sergejs Šakurovs. Tur strādājot, es guvu lielu pieredzi zirgu apmācībā un trenēšanā. 1988. gadā 2 mēnešus mēs bijām sporta nometnē

Maskavā, kur es palīdzēju Sergejam gatavoties olimpiādei Seulā.

Tad man piedāvāja pašai patstāvīgi uzņemties trenera pienākumus Tīraies zirgu audzētavā, trenēt jaunzirkus un papildus apmācīt jaunos censonus apieties ar zirgiem. Es tam piekritu un nostrādāju tur vairākus gadus. Bet tad man sākās veselības problēmas ar muguru un es nevarēju paviļk tik lielu slodzi, kādu prasa šis atbildīgais darbs. Tāpēc nācās pāriet uz kaut ko mierīgāku – lietvedību.

Lietvedību apguvu ļoti labos un kvalitatīvos kursos 1999. gadā. Nodarbības ilga 4 mēnešus, diendienā 8 stundas, gāju gluži kā uz darbu!

Mācījos arī pēc tam. No 2003. līdz 2007. gadam ieguvu profesionālo augstāko izglītību ekonomikā Ekonomikas un kultūras augstskolā, bet 2009. gadā – profesionālo maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā Latvijas Universitātē.

Pašreiz brīvajos brīžos mana aizraušanās ir šūšana. Patīk arī dažādi dārza darbi, kad brīvdienas pavadu laukos. Un, protams, patīk ceļot, ja gadās tāda iespēja. Interesantākā un pievilcīgākā pilsēta, ko esmu apmeklējusi, ir Barselona.

Par sevi stāsta IEVA RUSULE:

Es esmu no Ogres, bet dzimusi Neretā. Mācījies Valmierā, vādzirdīgo bērnu internātskolā.

Profesionālo vērpējas izglītību apguvu Moldovā. Atgriežoties Latvijā ar diplomu, sāku darbu no 1987. gada Ogres Trikotāžas kombinātā par vērpi un iepazīnos ar nākamo vīru Daini Rusuli. Apredcējāties, un tad aizsākās mans kopīgais ceļš ar Nedzirdīgo biedrību.

Šeit darbā nokļuvi caur NVA. Man tā nav pirmā reize, kad NVA man piedāvājusi darbu kā cilvēkam ar invaliditāti. Manā CV ir ierakstīta liela darba pieredze, tostarp arī Anglijā pabiju, kā arī dažāda apmācība semināros, kursos, piemēram, mācību centrā „Dija” 70 stundu apjomā apguvu ēdienu gatavošanu.

Pašlaik LNS esmu lietvede. Mans pienākums kā lietvedei ir kārtot dokumentus saturā

un formā pēc noteiktām prasībām. Vārdu sakot, dokumentu izstrādāšana un noformēšana. Ja apņēmiens strādāt, tad, darba pienākumus pildot, neizbēgami būs ne tikai tas rīciena mīkstums, bet arī cietā garoza, kā jau katrā darbā. Ar to arī vajag sākt jaunu darbu, jo tas tevi norūda un padara prasmīgāku. Pēc padarītā esi harmonijā ar sevi un vari pasmaidīt, ka darba diena ir izdevusies.

Sākot strādāt, jau uzreiz sapratu, ka kolēģi ir atsaucīgi, laipni un sirsnīgi, paldies par to viņiem! Šeit LNS mums ir laba aura, ko veidojam paši ar pozitīvo skatījumu, lai klientiem būtu patīkami un ērti iejusties un darbs veiktos raitāk.

Mana darba vadītāja ir Sigita Ķikure, atsaucīga un smaidoša.

Ārpus darba esmu mājas, ģimenes cilvēks. Man ļoti patīk pabūt dabā, svaigā gaisā. Ar suni Džeri bieži eju uz Zilajiem kalniem, ziemā mēs tur slēpojam trasē. Vasarā pa-

tīk paceļot ar velosipēdu. Suņuks mums jau ir paves, 12 gadi, lāgā vairs nedzird, tāpat kā es. Agrāk viņš rēja, kad zvanīja pie durvīm, un mēs zinājām, ka kāds atnācis. Bet tagad viņš pats vairs nedzird zvanu. Kad vecākajai meitai bija 10 gadi, viņa ļoti sagribēja suņuku, tāpēc arī paņēmām. Tagad abi jau lieli. ▲

Intervēja: Zigmārs Ungurs
Foto: no personiskā arhīva

Kopā ar ģimeni

Savu dzīvi veido paši

Rīgas RB Jelgavas grupa ir viena no tām, kur gandrīz visi aktīvie biedri strādā, tātad praktiski nav bezdarba. Arī Natālija un Zintis Felkeri pašlaik strādā. Tomēr ne vienmēr abiem gājis tik gludi. Savā laikā bez darba pabijis gan viens, gan otrs.

Natālijas pieredze

Natālija tieši todien, kad notika intervija (10.09) bijusi uz pārrunām un dabūjusi darbu SIA „EK Auce”. Piedāvājuši sākt strādāt jau ar nākamo dienu, taču Natālija tam nebija gatava un darbu jaunajā firmā par šuvēju nolēma sākt pirmdienā.

Arī agrāk viņa strādāja par šuvēju citā firmā, taču pati izlēma aiziet, jo nebija labs kontakts ar meistaru. Tajā firmā Natālija nostrādāja gadu un sešus mēnešus. Kad vadība uzzināja, ka viņa iesniegusi atlūgumu, nāca pierunāt, lai paliek, taču Natālija nepiekrīta. Viņa reģistrējās NVA un 2 mēnešus atpūtās un pieskatīja dēlu Hariju, kuram ir 5 gadi. Vasarā bērnodārzs nestrādā, tāpēc Natālija visu vasaru bija kopā ar dēlu un darbu sāka meklēt tikai septembrī, kad dēls atsāka iet bērnodārzā.

Darbvietas piedāvāja NVA, taču darīja to neieinteresēti, tāpēc Natālija ar vīru paši arī meklēja iespējamo nākamo darbavietu. Vēl pirms viņi internetā atrada sludinājumu par vakantu apkopējas vietu. Ar tulku starpniecību zvanīja, bet, tiklīdz darba devējs uzzināja, ka viņa ir vārdzirdīga, uzreiz atteica. Vēlāk izrādījās, ka šī firma bija Maxima, bet sludinājumā tas nebija norādīts.

Tad Natālija aizgāja uz kādu šūšanas firmu netālu no mājām, bet tobrīd tur visi bija atvaļinājumā. Vēl vienā vietā, kur bija vajadzīga apkopēja, neviens necēla telefona klausuli. Un tādā veidā Natālija nonāca līdz SIA „EK Auce”, kur uzreiz tika pieņemta darbā. Tiesa, tika noteikts pārbaudes laiks līdz 1. oktobrim, lai darba devējs varētu pārliecināties par viņas šūšanas prasmi.

Natālija pārbaudes laiku izturēja un turpina strādāt šajā firmā. Interesanti, ka šīs firmas vietā agrāk bijis datorveikals. Firmā šuj dažādus apģērbus, pašlaik – sporta tērpus, bet nevar paredzēt, kas būs jāšuj tālāk, tas atkarīgs no pasūtījuma. Sortiment mainās, jo pasūtījumi ir dažādi.

Atceroties negatīvo pieredzi iepriekšējā

darbvietā, kur Natālijai bija grūti saprasties ar meistaru, viņa arī jaunajā darbavietā jau pārrunu laikā mēģināja kontaktēties ar priekšniecību, – sanāca labi.

Arī Zintis ir apmierināts

Zintis bez oficiāla darba bija 4 gadus un šajā laikā strādāja visādus gadījuma darbus, ko izdevās atrast. Tad kāds no nedzirdīgajiem draugiem teica, ka Olainē, rūpnīcā, kurā pats strādā, arī Zintis varētu būt darbu. Viņš apsolīja

parunāt ar priekšnieku par Zinti, taču ilgi bija jāgaida, līdz pienāca uzaicinājums. Tā nu Zintis aizbrauca uz šo SIA ESP (European Steel Production), apskatījās, parunāja ar priekšnieku un tika pieņemts uz trīs mēnešu pārbaudes laiku. Tagad viņš tur strādā jau desmit mēnešus. Uzņēmums ražo dažādus konteinerus, celtniecības konstrukcijas un smago automobiļu detaļas. Zintis tur ir špakatelētājs.

Darbs ir no septiņiem līdz pusčetriem, taču Zintim bija problēmas tik agri ierasties darbā, jo tajā laikā viņi dzīvoja savās lauku mājās Lielplatone kopā ar vecākiem. No mājām uz autobusu bija jāiet divi kilometri, ar autobusu bija jābrauc līdz Jelgavai un no turienes ar vilcienu uz Olaini. Darbu nācās kavēt, taču varēja sarunāt, ka sāks vēlāk un ilgāk pastrādās pēcpusdienā. Zintis apgalvo, ka viņa darbā vispār var strādāt, cik ilgi grib. Ja vēlas vairāk nopelnīt, nav problēmu, strādā ilgāku darba dienu.

Tomēr sarežģītā braukšana bija pārāk grūta, tāpēc viņi atrada īres dzīvokli Jelgavā, tagad dzīvo tur un ir ļoti apmierināti. Arī uz Rīgas RB Jelgavas grupas pasākumiem ir daudz ērtāk tikt. Pie vecākiem Felkeri brauc vasarā un reizēm brīvdienās. Toties ērti abi var tikt uz darbu. Zintis ir mācījies Valmieras vārdzirdīgo skolā, bet Natālija – Rīgas 51. vidusskolā. Abi aktīvi piedalās Jelgavas grupas pasākumos, mājās internetā skatās arī LNS mājaslapu, viņiem patīk lasīt jaunumus. Natālija aizraujas ar šūšanu, floristiku, bet Zintim patīk sports un makšķerēšana.

Kā galveno atziņu no abu pieredzes darba meklējumos viņi uzsver: pašiem jābūt aktīviem un jāmeklē darbs dažādos veidos. Ja neveicas vienā vietā, nevajag sašļukt, bet iet uz citām vietām. Kas būs pietiekami enerģisks un neatlaidīgs, tas darbu atradīs! ▲

Teksts: Zigmārs Ungurs
Foto: no personiskā arhīva

Pasūti Kopsolī arī tu – jo ātrāk, jo labāk

No 1. oktobra Latvijas pastā sākusies visu preses izdevumu abonēšana 2015. gadam, to skaitā arī KOPSOLĪ. Vairāki LNS biedri visam gadam to jau pasūtījuši. Paldies viņiem, bet gaidām arī visus pārējos!

LNS laikrakstu Kopsolī var saņemt pēc jūsu izvēles dažādā veidā:

1) **abonējot Latvijas pastā**, indekss 1012 – ar piegādi mājas pastkastē; maksa gadā 12.65 eiro.

Ja vēlaties laikrakstu abonēt Latvijas Pastā, tad to var izdarīt, arī neizejot no mājas, reģistrējoties un abonējot Latvijas Pasta mājaslapā internetā: https://abone.pasts.lv/lv/latvijas_preses_izdevumi/latviesu_valoda/1012/;

2) **pasūtot redakcijā** un saņemot uz vietas LNS mītnē un Rītausmā – maksa 11.20 eiro gadā;

3) **pasūtot redakcijā** un piesakot saņemšanu elektroniskā veidā pa epastu – maksa 9.52 eiro gadā.

LNS biedri reģionos pēc tuvāka skaidrojuma vai palīdzības pasūtīšanā lūgti griezties savās biedrībās.

Maksājumus var veikt uz vietas redakcijā vai ieskaitot naudu LNS kontā: Latvijas Nedzirdīgo savienība, PVN reģ. nr. LV4008000111; A/S SEB bankas kods: UNLALV2X; konts: LV86 UNLA 0002 0007 0011 1. Jānorāda savs vārds, uzvārds; maksājuma mērķis – Kopsolī abonēšana 2015. gadam un jūsu e-pasta adrese.

Pirmie čaklākie 50 pasūtītāji (uz gadu) saņems redakcijas balvu.

Konsultē par datorlietām

Kura datora marka ir labāka, kādu programmu vajag ielādēt, kāpēc internets lēni darbojas un reizēm niķojas, kādas palīģierīces vēl iegādāties? Tādi un vēl citi jautājumi nereti rada vajadzību pēc palīdzības datorlietās. Ko darīt?

Lūk, atbilde! Jums ir iespēja saņemt konsultāciju pie Kristapa Legzdīņa ceturtdienās pl.14. – 18. LNS Rīgas biedrībā, Elvīras ielā 19, II stāvā, 7. telpā.

Informē: Ivars Kalniņš

IEPAZĪŠANĀS

♥ Vientuļa sieviete (59), bērnu nav, dzīvo Rīgā. Labprāt iepazīsies ar krievu vai latviešu vīrieti (55 – 65). Sūtīt SMS Taņai uz 26867117.

Pirms 30 un ... gadiem

Astoņdesmitie gadi

1984

Nedzirdīgo dienas pasākumu atklāj Reģina Rizika. Rīgas nodaļas priekšsēdētāja Maruta Piterniece sveic 20 jaunus biedrus un svinīgi pasniedz viņiem LNS biedru kartes.

Baltijas republiku tūristu salidojumā Latvijas komanda iegūst pirmo vietu.

1985

Plašs pārskats par LNB darbību kopš 1945. gada 5. novembra, ko toreiz uzskatīja par LNB dibināšanas datumu. Tiek uzsvērts, ka visu aktivitāšu pamatā ir ražošana, kas dod līdzekļus attīstīt pārējās LNB darbības jomas.

Nedzirdīgie autovadītāji jau 10 gadus ir pilntiesīgi autovadītāji, un liela daļa darbojas interešu klubā „Motors”, ko vada Dzintra Jankovska. Tiek organizēti gan treniņbraucieni Rumbulā, gan dažādas ekskursijas.

1986

Jautrītei Gromai 20 tulka darba gadu jubileja (attēlā). LNB CV priekšsēdētāja vietnieks Jānis Bariss aicina pieteikties darbam LNB sistēmā nedzirdīgos un vārdzirdīgos, kuriem ir vidējā vai augstākā izglītība. No visiem strādājošajiem biedriem tikai 26% strādā bied-

rības sistēmā, bet 1100 strādā citur.

1987

KS turpinājumos iet „Lielā saruna par žestu valodu”, kur daudzi diskutētāji uzsver, cik svarīgi bērniem jau skolā iemācīt gan pareizu zīmju valodu, gan attīstīt rakstītās valodas uztveri: „Par nožēlošanu, daudzi nedzirdīgie neprot sakarīgi izteikt vai uzrakstīt savas domas un vēlmes. Vainojami šai faktā ir tie,

kas nav viņus pienācīgi izglītojuši, nav laikus palīdzējuši.”

1988

Plašs pārskats ziņojums LNB XII kongresam par paveikto 5 gados: biedru skaits pieaudzis no 2175 biedriem 1983. gadā līdz 2408 1988. gadā; sliktis nodrošinājums ar surdotehniku, sportā ļoti samazinājusies masveidība.

Pauls Pavlins: „Esmu piedalījies visos kongresos, tāpēc varu salīdzināt: šajā kongresā manāma mūsdienu gaisotne, daudzi biedri vēlējas runāt paši pēc savas iniciatīvas, nebaidījās kritizēt”.

Par LNB Centrālās valdes priekšsēdētāja vietnieku ievēl Arnoldu Pavlinu. Par godu kongresam iznāk arī krāsains „Kopsoli” speciālizlaidums latviešu/krievu valodā.

1989

Varis Strazdiņš un Edgars Bergmanis piedalās Latvijas Tautas frontes II kongresā. LNB nokomplektē grupu 36 cilvēku sastāvā Ilzes Rudusas (Kopmanes) vadībā tūrisma braucienam uz Čehoslovākiju – interesanti brauciena dalībnieku iespaidi.

Deviņdesmitie gadi

1990

Pirmo reizi Pasaules nedzirdīgo diena tiek pieminēta Latvijas kalendāros. Notiek Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas dibināšanas kongress, ko vada Arnolds Pavlins. Par prezidentu ievēl Vari Strazdiņu, par ģenerālsekretāru – Pēteri Kursīti.

Rītausmā viesojas pašdarbnieki no Somijas pilsētas Turku nedzirdīgo kluba (visā Somijā ir 8 tūkstoši nedzirdīgo un darbojas 52 klubi).

1991

Beidzot panākta vienošanās ar Latvijas TV par divu TV pārraižu titrēšanu („Temīdas svaros”, „Skabarga”).

No Ungārijā notikušajām nedzirdīgo autobraucēju sacensībām ar lepnumu atgriežas Latvijas komanda: pirmajās četrās vietās vīriešu konkurencē – mūsējie! Pirmajā Juris Salinieks, otrajā – Raitis Ozols, trešajā – Juris Bērziņš, ceturtais – Varis Strazdiņš.

1993

Atkal KS speciālizlaidums, veltīts LNB XIII kongresam – daudzās krāsainās fotogrāfijās tiek attēloti interesantākie akcenti un uzskaitīti svarīgākie notikumi. Biedrības finansu stāvoklis ir kritisks, visa valstī plosās krīze.

1994

Līga Bauere un Georgs Poršs piedalās 4. Eiropas zīmju valodas izpēti starptautiskajā kongresā Minhenē, kur 3 dienās noklau-

sās 25 lekcijas.

Rīgas MRU „Auseklis” direktors Laimonis Paulēns plašā intervijā par uzņēmuma situāciju un darbību.

1995

LNS Domes sēdē spriež par nedzirdīgo cilvēktiesību ieviešanu Latvijā. LNS speciālists Edgars Vorsklovs secina: ja invalīdi saņemtu valsts pretimnākšanu un paši nedzirdīgie būtu daudz aktīvāki sevis pilnveidošanā, tad tāda problēma kā nedzirdīgo nodarbinātība būtu daudz mazāka.

Daugavpilī notiek Latgales nedzirdīgo festivāls, uz to sabrauc milzums viesu.

dzirdīgie jaunieši. Alūksnes rajona laikrakstā „Malienas ziņas” apraksts par Smiltenes RB Alūksnes grupas 50 gadu jubileju..

1997

Kārtējais LNS kongress – tajā klāt ir labklājības ministrs, kurš sociālo problēmu risināšanu aizbildina ar naudas trūkumu. Par prezidentu atkal ievēl Arnoldu Pavlinu, par viceprezidenti – Marutu Piternieci.

Bet kongresa priekšvakarā tiek izdota ilgi lolotā latviešu zīmju valodas vārdnīca.

1998

LNS MRU vēl strādā, tomēr tālākās perspektīvas neskaidras. (attēlā – Rēzeknes MRU)

LNS veic 276 biedru aptauju: 42,5% biedru sabiedrībā jūtas vieniņi, 45,2% atzīst, ka nespēj izsekot līdz informācijai par notiekošo sabiedrībā, 23,3% grūti atrast darbu, bet vispopulārākais palīgīdzeklis, izrādās, ir durvju zvans ar lampu – to izmanto 61% aptaujāto.

Nedzirdīgie bezdarbnieki apgūst jaunas profesijas biroja tehnikas un datoru operatoru kursus.

1999

LNSF grib uzsākt sadarbību ar skolām, kurās mācās nedzirdīgie un vārdzirdīgie jaunieši, lai veicinātu viņu sportisko izaugsmi, diemžēl skolu atsaucība ļoti maza.

Jau otro gadu Kuldīgas RB biedre Z. Cīrule savā mazdārziņā audzē arbūzus,

1996

Vērojumi Pasaules vārdzirdīgo jauniešu notēnē Dānijā – kā dzīvo dažādu valstu ne-

oktobrī par to rakstīja „KS”

Sākas 21. gadsimts

2000

Plaša intervija ar pirmo nedzirdīgo studentu grupu no Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas pēc divu gadu mācībām.

Rīgas Nedzirdīgo bērnu skolā mācās 191, Valmieras – 178 audzēkņi. Vairāki jaunieši iestājušies RRC Jūrmalā un Alsviķu arodapmācības centrā.

LNSF atzīmē savas dibināšanas desmitgadi ar vairākām lielām sporta sacensībām.

2001

Atjaunotajās KC „Rītausma” telpās 2. nedzirdīgo forums un LNS 15. kongress (18.– 21.09) ar vairāku Saeimas, Labklājības ministrijas, Rīgas Domes pārstāvju līdzdalību, kā arī viesiem no Ukrainas un Lietuvas Nedzirdīgo biedrībām. Svarīgākie lēmumi: nodrošināt Komunikācijas centra diennakts darbu, iespēju nedzirdīgiem cilvēkiem izmantot internetu, tajā izveidot LNS mājaslapu.

Un vēl debatēs priekšlikumi par nedzirdīgo darbiekārtošanu Latvijā un legālām iespējām strādāt ārzemēs, kā arī par tulkus piesaisti un profesionālo sagatavošanu (uz to brīdi Latvijā strādā 16 tulki).

2002

Nedzirdīgo dienā (22.09) Latviešu biedrības nams ir pārpildīts, visiem pat grūti vietu atrast. Bet ventspilnieki nosvin savas biedrības piecdesmitgadi.

Pirmoreiz Nedzirdīgo dienu plaši svin arī Raiņa vakarskolā (26.09).

2003

Par ko sprieda Dome? Par zemes pirkšanu Daugavpilī zem MRU; par došanos uz PNF kongresu Kanādā; stāšanos Eiropas Nedzirdīgo savienībā (EUD); Goda biedres nosaukuma piešķiršanu Marutai Piterniecei u.c.

PNF jauniešu nometnē Kanādā pirmoreiz Latvijas pārstāve – Tatjana Osetrova, redakcijā viesojas jaunieši no Jaunzēlandes.

Pieaudzis studentu skaits: augstskolās – jau 14, amatniecības skolās – pie 30, bet Raiņa vakarskolā – 48 audzēkņi. Viena mūsējā studē ASV, Galaudetas universitātē (Elīna Nemero-va).

Velokrosā startē 30 dalībnieki.

2004

Realizācijā jauns LNS projekts „Runājošās rokas”.

Rēzeknieši atzīmē 55 gadu pastāvēšanu, Liepājā godina apaļos jubilārus.

Jauniešu delegācija Dānijā, Eiropas nedzirdīgo jauniešu forumā.

2005

**Kopsolī iznāk ar Rīgas Domes finansī-
lu atbalstu.** Cita pēc citas iedarbināta vairāku LNS projektu realizācija: „Mēs – sabiedrības daļa”, „Klusās rokas”, „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” u.c.

Rēzeknē grupa uzsāk datorapmācības, ne-

dzirdīgo bērnu mātes nometnē mācās zīmju valodu.

99. dzimšanas dienā tiek sveikta Nedzirdīgo teātra Māmuļa Elvīra Elksne (nākamajos gados arī 100. un 101. jubilejā).

2006

**Kārtējā Nedzirdīgo diena – atkal Kon-
gresu namā.** Risinās LNS projekti „Mēs – sabiedrības daļa II” ar regulārām tūrēm uz reģioniem, „Abpus klusuma robežām”, „LNS – otrās mājas”.

Ieskats nedzirdīgo sporta vēsturē.

2007

**PNF kongresā Spānijā ierodas 2000 cil-
vēku no 88 valstīm (arī no Latvijas).**

**Kongresu namā Nedzirdīgo svētku
programma ar čehu un vācu nedzirdīgo
mākslinieku piedalīšanos.**

Notikums! Laura Gaile teikvando čem-
pione pasaules meistarsacīkstēs starp dzirdī-
gajiem.

Projekta „I = I + I” ietvaros intervijas sniedz LNS izcilie ļaudis – Goda biedri. Top grāmata „Mūsu labākie” (attēlā).

Ar plašu konferenci noslēdzas projekts „Abpus klusuma robežām”, kura rezultātā izstrādātas sociālās rehabilitācijas programmas nedzirdīgajiem.

Mūžībā aizgājis uzticamais „Kopsolī” līdzgājējs un arī daudzās citās jomās lielu ieguldījumu atstājušais LNS Goda biedrs Georgs Poršs (1920.6.10 – 2007.5.10). Paldies, paldies!

2008

**LNJO svin savu piecgadi (24. – 25.10),
bet Lietuvas NB sveicam 70 gadu jubilejā.**

Nedzirdīgo dienas saiets „Latvija – mūsu zeme” – jau kuro reizi nedzirdīgo tauta sanāk atkal Kongresu namā. Koncertā piedalās lietu-
viešu pašdarbnieki.

Akadēmisko bakalaura grādu Sporta peda-
goģijas akadēmija iegūst Iveta Kraze.

Par matemātiku skolā un dzīvē – Raiņa
skolas skolotāja Velta Zakenfelde apgalvo: „
Lai kur mēs ietu, tā visur mums priekšā.”

Jauniešu organizācija saviem biedriem re-
gulāri rīko ekskursijas pa Latviju.

2009

Nedzirdīgos olimpiešus par panāku-

**miem (5 medaļas!) Taibejas Nedzirdīgo
olimpiskajās spēlēs sveic LR prezidents
Valdis Zatlers.**

Rēzeknieši nosvin biedrības 60 gadus, bet
rītausmieši – savus labākos 40 gadus. Nedzir-
dīgo diena Latviešu biedrības namā.

Lielais LNS projekts „Klusuma pasaule”
sācies!

NVA apmācības beidz 10 istabenes un 12
apdares darbu strādnieki.

Kuldīgas biedri remontēs savu mītni, Pļā-
viņu vecā kluba māja pārdota, bet uz atgūto
Jāņa sētu pārceļas KS redakcija un Informāci-
jas darba grupa.

2010

**Iznāk Kopsolī 1000. numurs, un notiek
atvērto durvju diena** (13.09) – daudz atmi-
ņu, vēlējumu, sirsnīgu sarunu.

Nedzirdīgo diena šoreiz Dzintaru koncert-
zālē, pēc tam – futbola sacensības pludmalē.

Sākusies RH centra ēku būve Rīgā un Lie-
pājā: LNS vadībai saspringts laiks,
bet liepājniekiem – gaidīšanas svētki.

LNSF atzīmē savu 20 - gadi!

2011

**ES Eiropas Komisijas pārstāvis
apmeklē LNS mītni un ir gandarīts
par redzēto** (15.09).

Zīmju valodas centrs piedalās Zi-
nātnes nakts Valodu darbnīcā un ie-
pazīstina plašāku sabiedrību ar zīmju
valodu.

Ar plašu uzvedumu rainieši atzī-
mē Nedzirdīgo dienu skolā, bet tauta
pulcējas Elvīras ielas pagalmā un ie-
pazīstas ar jauno RH centru.

2012

**Nedzirdīgo diena – atkal lielajā Dzinta-
ru koncertzālē** (8.09) ar rekordlielu pašdarb-
nieku skaitu (174) un 38 priekšnesumiem 5
stundu programmā!

Jaunums arī radošajā „Rītausmā” – vienas
dienas talantu šovs (22.09) ar 16 talantu de-
monstrētājiem un skatītāju pilnu zāli.

Profesionālajās skolās mācās ap 70 jau-
niešu, augstskolās – 15 (no tiem – 3 maģistra
programmā).

Jaunieši dodas uz nometnēm Bosnijā,
Hercegovinā un Turcijā.

Pieci vīri iegūst motociklista tiesības (bez
tulka). „Baltijas ceļā” kā vienīgais nedzirdī-
gais skrien Raitis Rūrāns.

2013

**Daudz vērtīgu un skaistu „Klusuma pa-
saules” notikumu.**

Intervija ar Aināru Osmani, kurš savu Pļā-
viņu biedrību vada jau 25 gadus (no 21 gada
vecuma).

Vēl var skatīt surdotulku fotogaleriju ar
kontaktadresēm (viņu ir pie pussimta!).

Mūsu nedzirdīgie rokeri stāsta par mo-
čiem un sevi.

**Pārskatu gatavoja: Zigmārs Ungurs (1984 –
1999) un Ilze Kopmane (2000 – 2013)**

Aizraušanās, nākotnes plāni un ...

Pagājušajā KS numurā rakstā „Mūsu junioriem 3 medaļas” ziņojām, ka divi mūsu jaunieši Eiropas Nedzirdīgo čempionātā junioriem (EČ) izcīnījuši medaļas. Tie ir Madara Baltā un Sergejs Soklakovs. Šajā numurā publicējam intervijas ar abiem talantiem, kuri stāsta par sevi, savām vērtībām un aizraušanos. Lasiet un iepazīstieties!

Viņa devīze: Nekad nepadoties!

Lasītāji jau tevi, Sergeju Soklakovu, noteikti pazīst kā lielisku dejotāju, jo bieži uzstāties Rītausmā. Bet kā un kad sāki sportot?

Protams, daudzi mani pazīst, jo esmu slavenākais dejotājs gan Rītausmā, gan Latvijā un pasaulē (*smejas*)... Es sāku sportot jau no septiņiem gadiem, tēva ietekmē. No desmit gadiem trenējos peldēšanā – Bolderājā, Zolitūdē

pie dzirdīgajiem, pēc tam pie Jevgeņija Puhova Rīgas Nedzirdīgo skolā. Basketbolā un volejbolā gan speciāli netrenējos, tie nav mani sporta veidi, bet uzspēlēju tos brīvlaikā ar draugiem, arī futbolu.

Pastāsti mazliet par gatavošanos jauniesu EČ, cik bieži notika treniņi? Vai agrāk arī sportoji un kādi bija panākumi?

Eiropas jauniesu čempionātā nedzirdīgajiem esmu piedalījies divas reizes. Pirmā reize bija Polijā 2012. gadā, kur es ieguvu divas medaļas – par otro vietu tāllēkšanā un par trešo vietu 200 metru skrējienā.

Otrā reize bija šogad Turcijā, kur ar personīgajiem rekordiņiem ieguvu otrās vietas tāllēkšanā un 110 m barjerskrējienā. Šoreiz 200 metru skrējienā neveicās, jo bija neliela kājas trauma no slodzes.

Polijā bija grūtāk nekā Turcijā, jo biju uztraucies un nesapratu, vai esmu gatavs sacensībām vai ne. Turcijā jau bija vieglāk, viss bija zināms no iepriekšējās pieredzes un jutos brīvi. Līdz čempionātam Polijā es biju trenējies tikai sešus mēnešus. Polijā no Latvijas bija arī Ilze Āre, un tur mums tā jocīgi sanāca, ka pirmajā dienā abi dabūjām sudraba, bet otrajā – abi tāpat bronzas medaļas.

Pirms brauciena uz Turciju trenējos 3 – 4 reizes nedēļā vieglatlētikā, vēl gāju sestdienās uz treniņiem zālī un peldēšanu baseinā. Tad vēl skola, dejošana un kopīgi pasākumi ar draugiem... – nu ļoti aizņemta dzīve bija (*smejas*).

Kā veicas ar mācībām Raiņa skolā? Tu mācies dzirdīgo klasē, vai tas nav grūtāk nekā kopā ar nedzirdīgajiem?

Pašlaik mācos 12. klasē rīta maiņā pie dzirdīgajiem un izmantoju surdotulku. Pirms tam gribēju mācīties ar nedzirdīgajiem rīta maiņā, diemžēl nedzirdīgie mācās tikai vakarā.

Kādi ir tavi hobiji, aizraušanās, ko dari brīvajā laikā?

Mani hobiji ir dejošana, teātris, melodeklamācija, ko varu pilnveidot Rītausmā, un, protams, arī sports. Aizrauj arī mašīnbūve un automašīnas. Brīvlaikā palīdzu mājas darbos vecākiem un vecvecākiem, remontēju dažādas lietas. Katru dienu eju pastaigās ar savu mīļāko suni pasaulē Pumu – pēc šķirnes Aļaskas malamutu. Puma prot izpildīt daudzas komandas, vedu viņu pastaigā katru vakaru, bet, ja nevaru, to dara vecāki.

Kādi ir tavi nākotnes plāni, par ko vēlētos kļūt, ko strādāt?

Man pašlaik vissvarīgākais ir pabeigt vidusskolu. Gribu iet uz kursiem, kur apmāca automehāniķus, autoelektriķus, autokrāsotājus. Man ir sava automašīna, gribu pats to uzlabot. Turpināšu trenēties vieglatlētikā, jo rezultāti man aug, jācenšas būt sporta zvaigznei (*smejas*). Mans galvenais moto: nekad nepadoties, jāiet uz priekšu!

Pirmoreiz Eiropas Nedzirdīgo čempionātā

Lūdzu, iepazīstiniet ar sevi, šķiet, nedzirdīgo sabiedrība jūs vēl nepazīst...

Mani sauc Madara Baltā un dzīvoju Rīgā. Esmu nedzirdīga jau kopš dzimšanas, taču 5 gadu vecumā man ielika dzirdes implantu un sāku iet parastajā bērnudārzā.

Visa mana ģimene un citi radi ir dzirdīgi cilvēki, esmu pirmais cilvēks ar dzirdes traucējumiem savā ģimenē. Tajā vēl bez vecākiem man ir viena māsa.

Protams, ir arī sunene

Poga, kurai ļoti patīk skraidīt un spēlēties. Es viņai esmu iemācījusi sēdēt, dot ķepu, gulēt, prasīt un dot bučas. Mana aizraušanās ir peldēšana, kas man patīk jau no piecu gadu vecuma, volejbols, vieglatlētika, arī riteņbraukšana man ļoti iet pie sirds.

Vieglatlētikā sāku trenēties, jo uzaicināja trenere Lūse, taču treniņi notika man neizdevīgā vietā, tāpēc aizgāju pie citas treneres Inetas Zālītes. Vieglatlētikā trenējos jau ceturto gadu.

Vai piedalāties nedzirdīgo pasākumos, ejat uz Rītausmu? Esmu gājusi uz nedzirdīgo pasākumiem, taču neesmu bijusi Rītausmā un neesmu arī piedalījusies nedzirdīgo pasākumos. Taču esmu apņēmusies aiziet paskatīties, kas tur notiek.

Vai pārvaldāt nedzirdīgo zīmju valodu?

Zīmju valodu sāku mācīties šogad. Iepriekš zināju tikai alfabēta burtnus un dažus vārdus, taču, aizbraucot uz Turciju, ar Lienes Sergeja palīdzību jau šo to iemācījos gan no latviešu zīmju valodas, gan arī no starptautiskās zīmju valodas. Pēc Turcijas izmantoju Skype, lai runātos ar iepazītajiem cilvēkiem no Turcijas sacensībām un attīstītu zīmju valodas zināšanas, kas man ļoti iepatikusies.

Kur pašlaik mācāties? Kā ir mācīties kopā ar dzirdīgajiem?

Mācījos vispirms Rīgas sākumskolā „Valodiņa”. No 5. klases mācos Rīgas Teikas vidusskolā. Esmu 10. SA (sabiedrisko attiecību) klasē. Ar dzirdīgajiem kopā mācīties nav viegli, bet spēju tikt galā, un mani klasesbiedri ir ļoti izpalīdzīgi, ja kaut ko nesaprotu. Mums ir labas attiecības. Valodas skolotājas zina par manu dzirdes problēmu, bet citām skolotājām par to pat nestāstu, jo tas nav bijis nepieciešams.

Pastāstiet mazliet par gatavošanos jauniesu EČ, cik bieži notika treniņi?

EČ es gatavojos cītīgi visu vasaru, taču vasaras sākumā sacensību laikā guvu traumu, samežģīju potīti, tāpēc man tika ierobežota treniņu programma līdz vasaras vidum, taču, kad atlabu, sāku cītīgi trenēties patstāvīgi, pēc treneres ieteiktās treniņu programmas 5 reizes nedēļā.

Agrāk man arī ir bijuši panākumi Latvijā, taču ne ārzemēs. Es vienmēr esmu piedalījusies dzirdīgo sacensībās, bet šogad pirmo reizi piedalījos nedzirdīgo sporta sacensībās. Tas man bija kas jauns – patīkama pieredze.

Kādi ir jūsu nākotnes plāni, par ko vēlētos kļūt, ko strādāt?

Tagad galvenais – absolvēt Rīgas Teikas vidusskolu un pēc tam Alberta koledža vai Stradiņa universitātē studēt sabiedriskās attiecības. Pagaidām neesmu īsti pārliecināta par savu nākotnes profesiju, taču zinu, ka vēlos to saistīt gan ar dzirdīgajiem, gan nedzirdīgajiem cilvēkiem. ▲

*Intervēja: Zigmārs Ungurs
Foto: no personiskā arhīva*

Debija Eiropas čempionātā

No 11. līdz 18. septembrim Turcijas kūrortpilsētā Alānijā risinājās 3. Eiropas čempionāts (EČ) pludmales jeb smilšu volejbolā nedzirdīgajiem. Pirmo reizi šāda līmeņa sacensībās piedalījās arī mūsu sportistus – brāļus Artūru un Dāvi Beitikus.

Visi trīs 11. septembrī lidojām uz Antāliju, lai pēc tam dotos uz sacensību vietu. Jau pašā sākumā mūs sagaidīja nepatīkams pārsteigums – lidostā neviens mūs nesagaidīja, kaut gan tas ir paredzēts. Nācās pašiem ar taksometru braukt 130 km uz sacensību vietu.

Sacensības risinājās pludmalē pašā pilsētas centrā iepretī pilsētas mērijai. Gan sievietēm, gan vīriešiem bija sagatavoti pa 2 laukumus. Sacensības tiesāja vietējie dzirdīgie tiesneši, un jāsaka – tas notika ļoti labā līmenī. Katru spēli apkalpoja 6 – 7 tiesneši, protokolisti un laukuma strādnieki. Laika apstākļi kā jau kūrortā – saule visu dienu cepināja!

Kopā piedalījās 16 vīriešu un 11 sieviešu pāru no 18 valstīm. Vispirms cīņas notika apakšgrupās pa 4 pāriem un tālāk risinājās pēc sistēmas, kur uzvarētāji sacentās ar uzvarētājiem, bet zaudētāji ar zaudētājiem. Katru dienu mūsu pušiem bija divas spēles – no rīta un pēcpusdienā.

Galarezultātā mūsu sportisti ieguva 14. vietu. Mūsu kaimiņi lietuvieši piedalījās ar vienu sieviešu pāri, bet igauņi ar sieviešu un vīriešu pāriem. Ļoti spēcīgi spēlēja Krievijas, Turcijas un, neskatoties uz saspringto politisko situāciju savā zemē, arī Ukrainas sportisti. Sīkāk tehniskos rezultātus var apskatīt: http://www.edso.eu/sports/beach_volleyball/index.php

Pēc smilšu volejbola sacensībām abi brāļi devās

mājup, bet man ceļš turpinājās uz citu pilsētu – Antāliju, kur notika Eiropas Nedzirdīgo sporta organizācijas (EDSO) 17. kongress. Uz to ieradās 33 valstu delegāti. Pirmajā dienā – līdzšinējās vadības ziņojums, finansu pārskats, revīzijas atzinums, aizvadīto čempionātu atskaite, atbildes uz jautājumiem. Vakarpusē notika arī Ziemeļvalstu/Baltijas valstu sanāksme. Apsprieda nesen aizvadītā Sporta festivāla plusus un mīnus, nākošā gada apspriedes vietu un nākamās dienas EDSO vēlēšanas.

Līdzšinējais EDSO prezidents Bjerns Reins (Norvēģija) un ģenerālsēkretārs Juha Matti Altonens (Somija) apliecināja, ka šādā tandēmā viņi gatavi turpināt darbu arī nākamajā 4 gadu periodā. Otrajā dienā tika apspriesta turpmākā Eiropas sporta politika un sacensību kalendārs, ar to var iepazīties šeit: <http://www.edso.eu/calendar/calendar.php>.

Un pašā nobeigumā – EDSO vadības vēlēšanas nākamajiem 4 gadiem. Arī uz nākamā termiņa EDSO vadīs Bjerns Reins (Norvēģija), valdē darbosies – Ota Panski (Čehija), Vasilis Sandugei (Ukraina), Guido Zanečija (Itālija), Josifs Stavrakakis (Grieķija), Nialls Fīrons (Īrija), Aleksandrs Romancovs (Krievija). Ģenerālsēkretārs būs Juha

Matti Altonens (Somija).

Pēc vakariņām EDSO notika iepriekšējo gadu labāko sportistu sumināšana. Uz to ieradās arī mūsu Māris Grēniņš, kuru par Eiropas labāko nedzirdīgo sportistu atzina 2012. gadā. Viņam pasniedza lielu kristāla vāzi.

Varis Strazdiņš

Ar pilnu informāciju un foto var iepazīties LNSF mājaslapā: www.lnsf.lv

Jaungada Slavenību balle

Tuvojas Jaunais gads – vieni no gada maģiskākajiem svētkiem, kad tiek lietotas laimes un zīlēta nākotne. Ko darīsim gadu mijā? Šogad par Jaunā gada sagaidīšanas programmu rūpēsies LNS Rīgas RB biedrība.

Visi aicināti uz Jaungada Slavenību balli, kas notiks 31. decembrī pl. 20 Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā.

Vakara programmā visus priecēs neredzēti viesmākslinieki, dažādas atrakcijas, spēles, dejas, to apmācība, varēs iemūžināt svētku nakts skaistākos mirkļus fotostūrītī, kā arī pusnaktī lūkoties uguņošanā zvaigžņu gaismā!

Ierašanās svinīgos vakartērpos, iejūtoties kādās plašākai publikai zināmas slavenības tēlā, tāpēc sameklējiet sev vislīdzīgāko slavenību, piemērotas kleitas un uzvalkus, un tiksimies gada skaistākajā Jaungada ballē!

Ieejas karte pret ziedojumu: LNS biedriem un jauniešiem (no 14 līdz 18 gadiem vecāku pavadībā) līdz 8. decembrim – vismaz 20 eiro; LNS biedru draugiem – vismaz 25 eiro. No 9. līdz 19. decembrim attiecīgi 25 un 30 eiro. Cenā iekļauts arī klāts svētku galds. Vietu skaits ierobežots!

Ieejas kartes var iegādāties Rīgas biedrībā: P. pl. 12 – 19; O., T., C. pl. 10 – 16.

Sagatavoja: Zigmārs Ungurs

MTB čempionātā

Dabas parkā „Ogres Zilie kalni” 20. septembrī notika Latvijas Nedzirdīgo čempionāts kalnu riteņbraukšanā jeb MTB.

Pieci dalībnieki vīriešu konkurencē sacentās 16,8 km garā trasē. Visātrākais izrādījās un līdz ar to par čempionu kļuva **Mārcis Skabs**. Otrajā vietā Garri Kristapsons, trešajā – Raitis Ozols.

Sacentās arī mazākie: zēnu konkurencē 4,8 km trasē vienīgais dalībnieks bija **Artis Ozols**, līdz ar to arī pirmā vieta. Meitenēm 560 m distancē piedalījās 3 dalībnieces, kuras finišēja šādā secībā: pirmā – **Estere Gabrāne**, otrā – Madara Gabrāne, trešā – Amanda Intsone. Galvenais sacensību tiesnesis – Raitis Ozols. ▲

LNSF balvas izcīņa dambretē

No kreisās: V.Strazdiņš, A. Brīniņa, J. Jasinska – Volkova, K.Ponkratjevs, A.Hildebrants. I. Kraze

LNSF balvas izcīņa dambretē risinājās 11. oktobrī Rītausmā.

Sieviešu konkurencē no 7 dalībniecēm pirmo vietu ieguva Jekaterina Jasinska – Volkova. Otrajā vietā Iveta Kraze, trešajā – Agnese Brīniņa.

Vīriešiem bija pieteikušies 6 dalībnieki, bet viens nepiedalījās, tāpat atlika pieci. Pirmo vietu izcīnīja Kārlis Ponkratjevs, otro – Varis Strazdiņš, bet trešo – Armands Hildebrants. Sacensības tiesāja Gunta Vazdiķe. ▲

Pasākumi biedrībās novembrī

RĪGĀ

- 5., 12., 19., 26. 11 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats
15. 11 pl. 13 Tematisks pasākums „Zelta briedumā”
19. 11 pl. 16 Tematisks pasākums „Latvijas dzimšanas diena”
19., 26. 11 pl. 14 IK „Palīgs” (Rīgas biedrībā) Adventes vainagu gatavošana
23. 11. pl. 10 Pieminam mirušos LNS un LNS RRB Goda biedrus

JELGAVĀ

- 4., 11., 25. 11 pl. 17 Informācija, pārrunas un iespaidi par nedzirdīgo dzīvi
15. 11 pl. 11 Boulings – veltīts valsts svētkiem
18. 11 pl. 17 Tematisks pasākums „Gaidot salūtu” Katrīnas laukumā

TUKUMĀ

13. 11 pl. 17 Informācija, pārrunas un iespaidi par nedzirdīgo dzīvi
23., 30. 11 pl. 12 Talka
27. 11 pl. 18 Lekcija psiholoģijā „Attiecības ģimenē”

PLAVIŅĀS

4. 11 pl. 12 Informācijas diena
7. 11 pl. 12 Avīžu koplasīšana
11. 11 pl. 12 Radošais darbs
18. 11 pl. 12 Tematisks pasākums
21. 11 pl. 12 Avīžu koplasīšana
25. 11 pl. 12 Informācijas diena
28. 11 pl. 12 Avīžu koplasīšana

LĪVĀNOS

10. 11 pl. 10 Koplasīšana

VALMIERĀ

4. 11 pl. 14 Pārrunas: Ko raksta žurnālā „Ieva”
6. 11 pl. 14 Atjaunības spēles
11. 11 pl. 16 Dalība Lāčplēša pasākumā pilsētā
13. 11 pl. 13 Latviskās tradīcijas pasākums „Mārtiņam gaili kāvu”
13., 27. 11 pl. 14 Suvenīru veidošana
15. 11 pl. 11 Sporta diena
15. 11 pl. 17 Tikšanās ar Beitiku – Iespaidi Turcijā
18. 11 pl. 10 Uz Sudraba muzeju Limbažos
18. 11 pl. 15 Pieredzes apmaiņa ar Limbažu biedriem
20. 11 pl. 14 IK „Es daru tā” – kā cept lasi?
25. 11 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
27. 11 pl. 16 Atpūtas pasākums „Būt kopā”

ALŪKSNĒ

4. 11 pl. 12 IK „Briedums”
11. 11 pl. 12 Lāčplēša diena „Lāpu gājiens”

15. 11 pl. 12 LR proklamēšanas diena „Sveiksim Latviju dzimšanas dienā!”

24. 11 pl. 12 Infolaiks

SMILTENĒ

6. 11 pl. 12 Laikrakstu apskats
13. 11 pl. 12 LR proklamēšanas diena „Lai Latvija stipra mūžu mūžos”
20. 11 pl. 12 Info
27. 11 pl. 12 Pārrunas

JAUNPIEBALGĀ

8. 11. pl. 12 Tematisks vakars „Sveiksim jubilārus”

RĒZEKNĒ

- 1., 15., 22. 11 pl. 19 Veselību veicinošas aktivitātes
4. 11 pl. 13 Atceres diena „Veļu diena”
6., 11 pl. 11 Informācijas diena
10. 11 pl. 12 Latvisko tradīciju pasākums „Mārtiņdiena”
11. 11 pl. 12 Izglītojošs pasākums „Mēs mīlam Latviju!”
13., 27., 30. 11 pl. 12 Informācijas diena
20. 11 pl. 12 Valsts dzimšanas diena
25. 11 pl. 12 IK „Vissija”

DAUGAVPILĪ

- 4., 6., 11., 13., 20., 25., 27. 11 pl. 13 Laikrakstu apskats
4. 11 pl. 15 Pārrunas par nedzirdīgo dzīvi
6. 11 pl. 15 IK „Nezinīši”
13. 11 pl. 15 Lekcija „Viss par veselību”
25. 11 Dodamies uz muzeju
27. 11 pl. 15 Tematisks pasākums „Kurš ātrāk”

VENTSPILĪ

4. 11. pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
8. 11. pl. 11 IK „Šahs”
8., 15., 22., 29. 11 pl. 17 IK „Veselība”
11. 11 pl. 14 Lāčplēša diena
18. 11 pl. 14 LR proklamēšanas diena
22. 11 pl. 14 Jauniešu diena
25. 11 pl. 12 Nodarbība psiholoģijā
29. 11 pl. 11 IK „Novusa spēle”

KULDĪGĀ

- 6., 13., 20., 27. 11 pl. 12 Informatīvā diena
7. 11 pl. 12 IK „Novusa draugi”
10. 11 pl. 12 Mārtiņdiena
14. 11 pl. 12 Patriotu nedēļa
15. 11 pl. 11 Prāta spēļu konkurss
18. 11 pl. 12 LR proklamēšanas diena

LIEPĀJĀ

- 4., 11., 20., 25. 11 pl. 12 Pārrunas
4., 11., 25. 11 pl. 13 Preses apskats
7., 14., 21., 27., 28. 11 pl. 17.30 Dejošana
10., 17., 24. 11 pl. 18 Dejošana
15. 11 pl. 13 Atvasara – apaļo gadu jubilāru godināšana
18. 11 pl. 19 Atpūtas pasākums „Mana Latvija”
20. 11 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

Mīļi sveicam!

*Cauri miglas tīmeklim baltam
Aizlido dzērves – tu smaidi.
Mūžīgs nav it nekas:
Gadskārtas mainās,
Birzī zeltaini dzīpari aužas,
Sarmā sārti mirdz pīlādžu ķekars ...
Tā arī mūsu gadskārtas mainās,
Jo mūžīgs nav it nekas ...*

92

19.11 ANNA ZENOVA, Daugavpils
28.11 LEONORA LUKSTE, Rīgas

85

12.11 VERONIKA CVETKOVA, Rīgas
14.11 FRANCISKA SENKEVIČA, Rīgas

80

18.11 IMANTS ZUNDA, Rīgas
20.11 MIHAILS MOSKOVSKIS, Rīgas
27.11 JŪLIJA PEDERE, Rīgas

75

12.11 GUNĀRS KRAGIS, Rīgas
21.11 MĀRA AUZIŅA, Plavīņu
25.11 GULIKO KANDELAKI, Rīgas

70

3.11 SOFIJA CĪRULE, Smiltenes

60

10.11 GAĻINA TELIŠEVSKA, Rēzeknes

55

3.11 BIRUTA ILZĒNA, Rīgas
9.11 AGRIS VICINSKIS, Kuldīgas

50

9.11 ANITA DUREIKA, Liepājas
17.11 PĒTERIS LĀČPLĒSIS, Daugavpils
19.11 JURIJS HOTINČENKO, Rīgas
biedrība

Ja tev apaļa jubileja...

... tad tu esi ielūgts uz skaisto un apaļo gadu jubilāru godināšanas pasākumu „ZELTA BRIEDUMĀ” 15. NOVEMBRĪ pl. 13 LNS Rehabilitācijas centrā „Rītausma”, Kandavas ielā 27.

Pieteikšanās līdz 5. novembrim Rīgas RB, Elvīras ielā 19, II stāvā, 7. telpā.

Uzmanību: Teātris brauc pie jums!

Visi laipni lūgti un gaidīti uz Rītausmas dramatiskās kopas viesizrādēm „Dzīves skola nr.1” reģionos:

19. 11 pl. 18 Valmierā (telpas precīzēs)
22. 11 pl. 12 Kuldīgas Kultūras namā, Raiņa iela 21
pl.18 Tukuma Kultūras namā, Lielā iela 1
28. 11. pl. 18 Daugavpils Novada kultūras centrā, Dobeles iela 30
29. 11. pl. 12 Rēzeknes Nacionālo biedrību kultūras namā, Atbrīvošanas aleja 97

Pasmaidīsim kopā! 😊

IEPAZĪŠANĀS

♥ Vīrietis (73) vēlas iepazīties ar vientuļu sievieti bez bērniem (līdz 55 gadu vecumam). Ir dzīvoklis ar ērtībām sociālā mājā. Sūtiet sms 26758497

Aicina „Ābelzieds”

- 6., 13., 20. 11 pl. 15 – vingro un dejo
27. 11 pl. 13 – infolaiks, vingro un dejo